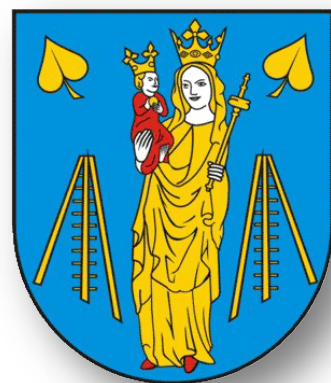

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY LIPINKI NA LATA 2017-2022

**Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru
zdegradowanego i obszaru rewitalizacji**

Zamawiający:

Wykonawca:

Gmina Lipinki

38-305 Lipinki

EU-Consult Sp. z o.o.

Toruńska 18C, lokal D

80-747 Gdańsk

UTILA Sp. z o.o.

ul. Targowa 42/20

03-733 Warszawa

Gdańsk, 2016

2 | Strona

Spis treści

1.	Wprowadzenie – cel, założenia i zakres opracowania	5
2.	Metodologia	7
2.1.	Podział gminy na jednostki analityczne.....	7
2.2.	Lista wskaźników wykorzystanych w diagnozie	8
3.	Sfera społeczna.....	18
4.1	Położenie gminy	18
4.2	Struktura demograficzna gminy	19
4.3	Oświata w Gminie	25
4.4	Pomoc społeczna.....	28
4.5	Stan i struktura bezrobocia	32
4.6	Kultura, sport i rekreacja.....	35
4.7	Aktywność społeczna	36
6.1.1	Organizacje pozarządowe	36
6.1.2	Frekwencja wyborcza	38
3.1.	Bezpieczeństwo mieszkańców	38
3.2.	Podsumowanie sfery społecznej	39
4.	Sfera gospodarcza	44
4.1.	Liczba i struktura podmiotów gospodarczych.....	44
4.2.	Podsumowanie sfery gospodarczej.....	50
5.	Sfera środowiskowa	51
5.1.	Występowanie pokryć azbestowych.....	51
5.2.	Występowanie obszarów chronionych	53
5.3.	Podsumowanie sfery środowiskowej.....	56

6.	Sfera infrastrukturalna (przestrzenno-funkcjonalna, techniczna)	57
6.1.	Struktura funkcjonalno-przestrzenna	57
6.2.	Sieć wodociągowa i kanalizacyjna	60
6.3.	Sieć gazowa, elektryczna i ciepłownicza	65
6.4.	Zasoby mieszkaniowe	67
6.5.	Zabudowa techniczna	68
6.6.	Służba zdrowia	69
6.7.	Podsumowanie sfery infrastrukturalnej (przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej) 70	
7.	Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	72
8.	Charakterystyka obszaru rewitalizacji	74
8.1.	Podobszar rewitalizacji - Lipinki	76
8.2.	Podobszar rewitalizacji Wójtowa	79
8.3.	Podobszar rewitalizacji Bednarskie	81
8.4.	Podobszar rewitalizacji Kryg	83
9.	Spis tabel i rysunków	86

1. Wprowadzenie – cel, założenia i zakres opracowania

Podstawą prawną do sporządzenia „**Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Lipinki na lata 2017-2022**” (zwanego dalej Gminnym Programem Rewitalizacji, w skrócie GPR) jest *Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777, z 2016 r. poz. 1020, 1250).

Zgodnie z powyższym *rewitalizacja* stanowi kompleksowy proces, którego celem jest wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe, integrujące interwencje na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Przez działania całościowe rozumie się wzajemnie powiązane przedsięwzięcia, które obejmują kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe. Poprzez prowadzone działania zakłada się optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów. Proces ten stanowi wieloletni okres, prowadzony przez interesariuszy we współpracy ze społecznością lokalną. Dla prowadzenia rewitalizacji wymagane są:

- uwzględnienie rewitalizacji, jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju gminy;
- pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru rewitalizacji oraz analizie dotyczących go problemów; diagnoza obejmuje kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub środowiskowe;
- ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;
- właściwy dobór narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru;
- zsynchronizowanie działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej;
- koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji;
- realizacji wynikającej z art. 5 ust. 1 rozporządzenia ogólnego zasady partnerstwa polegającej na włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego

i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć¹.

Obszar zdegradowany stanowi obszar, na którym zidentyfikowany został stan kryzysowy (tj. stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych lub środowiskowych lub przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych). Może być on podzielony na podobszary, w tym podobszary, które nie posiadają wspólnych granic (warunek – występowanie sytuacji kryzysowej na każdym podobszarze).

Obszar rewitalizacji jest to całość lub część obszaru zdegradowanego, na którym zamierza się prowadzić rewitalizację. Cechuje go koncentracja negatywnych zjawisk oraz znaczenie dla rozwoju lokalnego. Zgodnie z wymaganiami nie może on przekraczać 20% powierzchni gminy oraz 30% liczby ludności. Gmina Lipinki przystępując do opracowania diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zobowiązuje się do jego określenia.

W związku z powyższym, jednym z najważniejszych elementów opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji jest diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych, których analiza pozwoli na szczegółowe określenie miejsc wymagających rewitalizacji na terenie Gminy Lipinki.

Niniejszy dokument został opracowany na podstawie analizy danych zastanych (ilościowych) i aktywnego udziału różnych grup interesariuszy. Przeprowadzone zostały konsultacje w postaci warsztatów oraz wywiady indywidualne z przedstawicielami instytucji publicznych.

Na strukturę niniejszego dokumentu składa się część ogólna, obrazująca sytuację Gminy Lipinki na tle województwa i kraju oraz szczegółowa analiza wskaźników dla sfer problemowych określonych *Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji*. Każda ze sfer: społeczna, gospodarcza, środowiskowa oraz przestrzenno-funkcjonalna, stanowi

¹ Wszystkie poniższe definicje w niniejszym podrozdziale pochodzą z dokumentu pn. Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa, 3 lipca 2015 r., s. 5-8.

osobny rozdział. Każdy ze wskaźników został wyliczony z podziałem na jednostki, według podziału panującego w gminie.

2. Metodologia

2.1. Podział gminy na jednostki analityczne

Gmina Lipinki jest jednostką administracyjną kraju o statusie gminy wiejskiej. W obrębie jej granic wyszczególnione zostały sołectwa: Kryg, Pagorzyna, Wójtowa, Lipinki, Bednarka, Rozdziele, Bednarskie.

W celu przeprowadzenia *Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji* wykorzystano podział Gminy Lipinki na **jednostki pomocnicze**, będące intuicyjnym, panującym podziałem dla interesariuszy Gminnego Programu Rewitalizacji. Podział ten odzwierciedla w sposób trafny problemy panujące na terenie wiejskim.

Tabela 1. Jednostki pomocnicze Gminy Lipinki w 2015 r.

Gmina Lipinki	Powierzchnia [ha]	% powierzchni Gminy	Liczba mieszkańców	% mieszkańców Gminy
Bednarka	1 781	26,80	164	2,38
Bednarskie			169	2,46
Kryg	1 062	15,98	1 803	26,21
Lipinki	1 506	22,66	2 157	31,35
Pagorzyna	671	10,11	742	10,78
Rozdziele	660	9,93	262	3,81
Wójtowa	965	14,52	1 583	23,01
OGÓŁEM	6 646	100%	6 880	100%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Lipinki

Organem uchwałodawczym w Sołectwie jest zebranie wiejskie, a wykonawczym – Sołtys (organem doradczym jest Rada Sołecka).

2.2. Lista wskaźników wykorzystanych w diagnozie

W trakcie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Lipinki posłużono się wskaźnikami o charakterze ilościowym pozyskanych z różnego rodzaju instytucji. Zebrane dane odnosiły się do pięciu sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno- funkcjonalnej oraz technicznej². Lista wskaźników z podziałem na sfery wraz ze sposobem ich wyliczenia i źródłem pozyskania zawiera tabela poniżej.

Dane zbierane były z podziałem na jednostki pomocnicze. Wskaźniki zostały przedstawione w sposób względny i przyrównane do 1000 mieszkańców danej jednostki podziału Gminy Lipinki. Dzięki takiej metodologii możliwe jest przedstawienie wartości uwzględniające możliwe, znaczne różnice w liczbie ludności obrębów.

² Ustawa z 9 października 2015r. o rewitalizacji (art. 9)

Tabela 2. Zestawienie wskaźników wykorzystanych w diagnozie z wykorzystaniem nazw, zjawisk, źródeł danych i sposobu obliczania

Lp.	Zjawisko	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Metodologia obliczania wskaźnika
Sfera społeczna				
1.1.	Pomoc społeczna - ubóstwo	Udział osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipinkach (przyznane świadczenia, stan na 31.12.2015r.) Urząd Gminy w Lipinkach liczba ludności, stan na 31.12.2015r.)	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa przyznanych mieszkańcom danej jednostki dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000
1.2.	Pomoc społeczna – bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	Udział osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców - bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipinkach (przyznane świadczenia, stan na 31.12.2015r.) Urząd Gminy w Lipinkach liczba ludności, stan na 31.12.2015r.)	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych przyznanych mieszkańcom danej jednostki dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000
1.3.	Pomoc społeczna – alkoholizm	Udział osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców - alkoholizm	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipinkach (przyznane świadczenia, stan na 31.12.2015r.) Urząd Gminy w Lipinkach liczba ludności, stan na 31.12.2015r.)	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu przyznanych mieszkańcom danej jednostki dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000
1.4.	Pomoc społeczna – niepełnosprawność	Udział osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców - niepełnosprawność	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipinkach (przyznane świadczenia, stan na 31.12.2015r.) Urząd Gminy w Lipinkach liczba ludności, stan na 31.12.2015r.)	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności przyznanych mieszkańcom danej jednostki dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000

Lp.	Zjawisko	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Metodologia obliczania wskaźnika
1.5.	Pomoc społeczna – potrzeba ochrony macierzyństwa	Udział osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – potrzeba ochrony macierzyństwa	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipinkach (przyznane świadczenia, stan na 31.12.2015r.) Urząd Gminy w Lipinkach liczba ludności, stan na 31.12.2015r.)	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa przyznanych mieszkańcom danej jednostki dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000
1.6.	Pomoc społeczna – wielodzietność	Udział osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców - wielodzietność	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipinkach (przyznane świadczenia, stan na 31.12.2015r.) Urząd Gminy w Lipinkach liczba ludności, stan na 31.12.2015r.)	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu wielodzietności przyznanych mieszkańcom danej jednostki dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000
1.7.	Pomoc społeczna – długotrwała lub ciężka choroba	Udział osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców - długotrwała lub ciężka choroba	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipinkach (przyznane świadczenia, stan na 31.12.2015r.) Urząd Gminy w Lipinkach liczba ludności, stan na 31.12.2015r.)	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby przyznanych mieszkańcom danej jednostki dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000
1.8.	Pomoc społeczna – pomoc asystenta rodziny	Udział rodzin korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców - pomoc asystenta rodziny	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipinkach (przyznane świadczenia, stan na 31.12.2015r.) Urząd Gminy w Lipinkach liczba ludności, stan na 31.12.2015r.)	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej – pomocy asystenta rodziny, przyznanych mieszkańcom danej jednostki dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000

Lp.	Zjawisko	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Metodologia obliczania wskaźnika
1.9.	Pomoc społeczna – Niebieska Karta	Udział rodzin korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – rodziny objęte Niebieską Kartą	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipinkach (przyznane świadczenia, stan na 31.12.2015r.) Urząd Gminy w Lipinkach liczba ludności, stan na 31.12.2015r.)	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej – objętych Niebieską Kartą, przyznanych mieszkańcom danej jednostki dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000
1.10.	Pomoc społeczna – dzieci otrzymujące stypendia socjalne	Udział osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – liczba dzieci otrzymujących stypendia socjalne	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipinkach (przyznane świadczenia, stan na 31.12.2015r.) Urząd Gminy w Lipinkach liczba ludności, stan na 31.12.2015r.)	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej – stypendia socjalne, przyznanych mieszkańcom danej jednostki dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000
1.11.	Przestępczość	Liczba przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Komenda Powiatowa Policji w Gorlicach (liczba przestępstw, stan na 31.12.2015r.) Urząd Gminy w Lipinkach (liczba ludności, stan na 31.12.2015r.)	Liczba przestępstw popełnionych w danej jednostce podziału dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000
1.12.	Kapitał społeczny	Frekwencja w wyborach samorządowych w 2014r. w podziale na obwody głosowanie w %	Państwowa Komisja Wyborcza (http://samorząd2014.pkw.gov.pl/356_Frekwencja/120505) [data dostępu 06.12.2016r.]	Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych w 2014 roku policzona poprzez podzielenie liczby wydanych kart do głosowania w danym obwodzie przez liczbę uprawnionych do głosowania
1.13.	Kapitał społeczny	Frekwencja w wyborach parlamentarnych w 2015r. w podziale na obwody głosowanie w %	Państwowa Komisja Wyborcza (http://parlament2015.pkw.gov.pl/Frekwencja/120505) [data dostępu 06.12.2016r.]	Frekwencja wyborcza w wyborach parlamentarnych w 2015 roku policzona poprzez podzielenie liczby wydanych kart do głosowania w danym obwodzie przez liczbę uprawnionych do głosowania

Lp.	Zjawisko	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Metodologia obliczania wskaźnika
Sfera gospodarcza				
2.1.	Podmioty gospodarcze	Liczba podmiotów gospodarczych	Urząd Gminy w Lipinkach (stan na 31.12.2014r.)	Ogólna liczba podmiotów gospodarki narodowej
Sfera środowiskowa				
3.1.	Występowanie materiałów azbestowych	Udział wyrobów azbestowych w danej jednostce w ilości wyrobów azbestowych w całej Gminie	GeoAzbest – baza azbestowa, http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/ [data dostępu: 06.12.2016r.]	Ilość wyrobów azbestowych w danej miejscowości podana w m ² w ilości wyrobów azbestowych ogółem
Sfera infrastrukturalna (przestrzennofunkcjonalna, techniczna)				
4.1.	Strefa techniczna – budynki użyteczności publicznej wymagające remontu	Liczba budynków użyteczności publicznej wymagająca remontu w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Urząd Gminy w Lipinkach (liczba budynków, stan na 31.12.2015r.)	Liczba budynków użyteczności publicznych wymagające remontu w danej jednostce podziału dzielona przez liczbę mieszkańców w tej jednostce oraz pomnożona przez 1000
4.2.	Strefa techniczna – obiekty zabytkowe wg rejestru zabytków wymagająca remontu i modernizacji	Liczba obiektów zabytkowych wg rejestru zabytków wymagająca remontu i modernizacji w przeliczeniu 1000 mieszkańców	Urząd Gminy w Lipinkach (liczba obiektów zabytkowych, stan na 31.12.2015r.)	Liczba obiektów zabytkowych wg rejestru zabytków wymagająca remontu i modernizacji w danej jednostce podziału dzielona przez liczbę mieszkańców w tej jednostce oraz pomnożona przez 1000
4.3	Strefa techniczna – przystanki autobusowe	Liczba przystanków autobusowych w przeliczeniu 1000 mieszkańców	Urząd Gminy w Lipinkach (liczba przystanków autobusowych, stan na 31.12.2015r.)	Liczba przystanków autobusowych w danej jednostce podziału dzielona przez liczbę mieszkańców w tej jednostce oraz pomnożona przez 1000

Lp.	Zjawisko	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Metodologia obliczania wskaźnika
4.5	Strefa techniczna – istniejąca sieć wodociągowa	Długość istniejącej sieci wodociągowej [w km] w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Urząd Gminy w Lipinkach (długość istniejącej sieci wodociągowej, stan na 31.12.2015r.)	Długość istniejącej sieci wodociągowej w danej jednostce podziału dzielona przez liczbę mieszkańców w tej jednostce oraz pomnożona przez 1000
4.6	Strefa techniczna – budynki korzystające z sieci wodociągowej	Liczba budynków korzystających z sieci wodociągowej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Urząd Gminy w Lipinkach (liczba budynków, stan na 31.12.2015r.)	Liczba budynków korzystających z sieci wodociągowej w danej jednostce podziału dzielona przez liczbę mieszkańców w tej jednostce oraz pomnożona przez 1000
4.7	Strefa techniczna – istniejąca sieć kanalizacyjna	Długość istniejącej sieci kanalizacyjnej [w km] w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Urząd Gminy w Lipinkach (długość istniejącej sieci kanalizacyjnej, stan na 31.12.2015r.)	Długość istniejącej sieci kanalizacyjnej w danej jednostce podziału dzielona przez liczbę mieszkańców w tej jednostce oraz pomnożona przez 1000
4.8	Strefa techniczna – budynki mieszkalne podłączone do sieci kanalizacyjnej	Odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Urząd Gminy w Lipinkach (liczba budynków, stan na 31.12.2015r.)	Odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w danej jednostce podziału dzielona przez liczbę mieszkańców w tej jednostce oraz pomnożona przez 1000
4.9	Strefa techniczna – budynki mieszkalne podłączone do sieci kanalizacyjnej lub przydomowych oczyszczalni	Odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub przydomowych oczyszczalni w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Urząd Gminy w Lipinkach (liczba budynków, stan na 31.12.2015r.)	Odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub przydomowych oczyszczalni w danej jednostce podziału dzielona przez liczbę mieszkańców w tej jednostce oraz pomnożona przez 1000

Lp.	Zjawisko	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Metodologia obliczania wskaźnika
4.11	Strefa techniczna – drogi wyposażone w oświetlenie nocne	Długość dróg wyposażonych w oświetlenie nocne [w km]	Urząd Gminy w Lipinkach (długość dróg publicznych gminnych, stan na 31.12.2015r.)	Długość dróg wyposażonych w oświetlenie nocne w danej jednostce podziału dzielona przez liczbę mieszkańców w tej jednostce oraz pomnożona przez 1000

Źródło: opracowanie własne

Uzupełnieniem niniejszych wskaźników oraz danych uzyskanych z Banku Danych Lokalnych były spotkania konsultacyjne o charakterze warsztatów oraz wywiady bezpośrednie z pracownikami GOPS-u i dyrektorami szkół, przeprowadzone za pomocą przygotowanego wcześniej scenariusza. Przedstawione w nim pytania dotyczyły aspektów życia w Gminie Lipinki, poziomu bezpieczeństwa oraz aktywności lokalnej. Uczestnicy warsztatów i wywiadu zostali poproszeni o wskazanie dokładnych lokalizacji, w których według nich najbardziej wskazany jest proces rewitalizacji.

Poniższe tabele prezentują dokładne dane i wyliczenia wskaźników z podziałem na obręby geodezyjne.

Komórki z ciemniejszym tłem (kolor różowy) oznaczają wartości większe od średniej dla gminy. Wszystkie wartości zostały odpowiednio przeliczone na 1000 mieszkańców i przyrównane do średniej gminy.

Dodatkowo policzony został wskaźnik wystandaryzowany pokazujący stopień odchylenia od średniej. Standaryzacja wskaźników będzie polegała na odjęciu od nominalnej wartości wskaźnika dla danego obszaru średniej wartości dla wszystkich jednostek analitycznych i podzieleniu przez odchylenie standardowe. Wystandaryzowane wskaźniki oznaczają odchylenie od normy, którą reprezentuje wartość średnią dla gminy i mogą przyjmować wartości dodatnie lub ujemne. Wyniki dodatnie będą charakteryzowały obszary, dla których wskaźnik degradacji przewyższa średnią wartość dla gminy. Wyniki ujemne odchylenia będą wskazywały na obszary, w których negatywne zjawiska w odniesieniu do średniej dla gminy odznaczają się mniejszą intensyfikacją.

Tabela 3. Wskaźniki dla poszczególnych miejscowości cz. 1.

Jednostka podziału	Ubóstwo	Bezrobocie	Niepełnosprawność	Długotrwała lub ciężka choroba	Bezradność w spr. opiekuńczo-wych.	alkoholizm	wielodzietność	potrzeba ochrony macierzyństwa	Liczba popełnionych przestępstw	Frekwencja w wyborach samorządowych	Frekwencja w wyborach parlamentarnych	Liczba rodzin objęta pomocą asystenta rodziny	Liczba rodzin objętych Niebieską Kartą	Liczba dzieci otrzymujących stypendia socjalne	liczba przystanków
	relacja na 1000 mieszkańców									W %	relacja na 1000 mieszkańców				
Bednarka	12,2	60,98	18,29	18,29	6,098	0	0	0	24,39	64,06	47,58	0	18,29	30,49	12,2
Bednarskie	29,59	177,5	17,75	17,75	5,917	0	0	0	0	74,28	61,02	0	0	106,5	5,917
Kryg	15,53	155,3	13,31	14,98	7,21	0,555	1,109	3,328	6,101	55,8	51,74	3,882	13,31	26,62	3,882
Lipinki	37,55	357	26,43	30,13	7,418	1,391	3,709	0	8,345	62,73	52,16	0,464	4,636	31,99	4,172
Pagorzyna	9,434	67,39	6,739	8,086	4,043	2,695	0	0	2,695	55,59	50,66	2,695	4,043	25,61	5,391
Rozdziele	30,53	229	15,27	22,9	7,634	0	0	0	3,817	58,58	39,19	0	3,817	53,44	7,634
Wójtowa	47,38	461,1	15,79	38,53	13,9	1,895	0	0	15,79	48,67	44,18	0,632	4,422	38,53	2,527

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych

Tabela 4. Wskaźniki dla poszczególnych miejscowości cz. 2.

Jednostka podziału	Liczba budynków użyteczności publicznej	Liczba budynków użyteczności publicznej wymagająca remontu	Liczba obiektów zabytkowych wg rejestru zabytków wymagająca remontu i modernizacji	Ilość wyrobów azbestowych [m2]	Istniejąca sieć wodociągowa [w km]	Liczba budynków korzystających z sieci wodociągowej	Istniejąca sieć kanalizacyjna [w km]	Odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej	Odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub przydomowych oczyszczalni	Długość dróg publicznych – gminnych [w km]	Długość dróg wyposażonych w oświetlenie nocne [w km]
	relacja na 1000 mieszkańców										
Bednarka	12,2	0	0	11097,56	0	0	0	0	222,6	32,3	20,7
Bednarskie	5,917	5,917	0	8402,367	0	0	0	0	0	7,7	13,6
Kryg	2,773	1,109	0	1774,82	0,57	3,33	24,3	0,5	41,4	8,8	11,7
Lipinki	6,027	2,318	0,927	4364,859	0	0	13,42	0	27,9	7,6	7,1
Pagorzyna	5,391	1,348	0	6819,407	0	0	15,44	0	31,3	3,9	7,8
Rozdziele	11,45	3,817	3,817	6145,038	7,14	91,6	10,08	105,3	140,5	14,1	17,9
Wójtowa	4,422	1,895	0,632	2842,704	0	0	9,37	0	26	10,5	11,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych

3. Sfera społeczna

4.1 Położenie gminy

Gmina Lipinki położona jest na południu Polski, w południowo-wschodniej części województwa małopolskiego, w powiecie gorlickim. Lipinki graniczą z pięcioma innymi jednostkami, to jest z gminą Sękowa od strony południowej, od zachodu z gminą Gorlice, od strony północno-zachodniej z gminą Biecz, zaś od strony wschodniej z gminą Dębowiec i Skołyszyn, leżącymi w województwie podkarpackim. Gmina Lipinki jest gminą wiejską, o powierzchni równej 66 km² i gęstości zaludnienia wynoszącej 102 osoby na km². Teren ten stanowi niemal 7% powierzchni powiatu. Siedzibą gminy są Lipinki, a w jej skład wchodzi 6 miejscowości: Bednarka (w tym sołectwo Bednarka-Centrum i Bednarskie), Kryg, Lipinki, Pagorzyna, Rozdziele oraz Wójtowa oraz 7 sołectw (Bednarka-Centrum, Bednarskie, Kryg, Lipinki, Pagorzyna, Rozdziele oraz Wójtowa).

Rysunek 1. Położenie gminy Lipinki na terenie powiatu gorlickiego

Źródło: <http://www.zasoby-ludzkie.wup-krakow.pl/>

Tabela 5. Sołectwa według powierzchni i liczby ludności

Gmina Lipinki	Powierzchnia [ha]	Liczba mieszkańców
Bednarka	1 781	164
Bednarskie		169
Kryg	1 062	1 803
Lipinki	1 506	2 157
Pagorzyna	671	742
Rozdziele	660	262
Wójtowa	965	1 583
OGÓŁEM	6 646	6 880

Źródło: Urząd Gminy Lipinki

4.2 Struktura demograficzna gminy

W roku 2015 liczba ludności w gminie wyniosła 6 780 osób, stanowiąc 12% powiatu gorlickiego, liczącego 54 054 osób, i 0,2% ogólnej populacji województwa małopolskiego. 5 383 kobiety stanowiły 50,94% populacji Lipinek, przy czym 3 330 mężczyzn to 49,11%, w związku z czym współczynnik feminizacji, określający wzajemne relacje między liczbą kobiet i mężczyzn, tj. liczbą kobiet przypadającą na 100 mężczyzn, wyniósł w 2015 roku 104. Od 2011 roku zanotowano stały spadek liczby ludności, w wyniku czego populacja na tym terenie zmniejszyła się o 36 osób, jednakże na przestrzeni ostatnich dwudziestu lat wartość ta wzrosła łącznie o 73 osoby, co pozwala stwierdzić, że populacja w Gminie Lipinka utrzymuje się na względnie stałym poziomie. Stan ludności w analizowanym okresie na tle populacji województwa i kraju przedstawiony jest w poniższej tabeli.

Tabela 6. Liczba ludności Gminy Lipinki w latach 2011 – 2015 na tle województwa i kraju

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015
Polska	38 538 447	38 533 299	38 459 659	38 478 602	38 478 602
Województwo małopolskie	3 346 796	3 354 077	3 360 581	3 368 336	3 372 618
Gmina Lipinki	6 816	6 802	6 791	6 784	6 780

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych.

Jak wynika z danych, liczba mieszkańców Gminy Lipinki zmniejszyła się przez ostatnich pięć lat. Szczegółowy podział ludności ze względu na jednostki podziału zostały przedstawione poniżej.

Tabela 7. Liczba mieszkańców Gminy Lipinki z podziałem na miejscowości

Miejscowość	Liczba mieszkańców	Udział procentowy
Bednarka	164	2%
Bednarskie	169	2%
Kryg	1803	26%
Lipinki	2157	31%

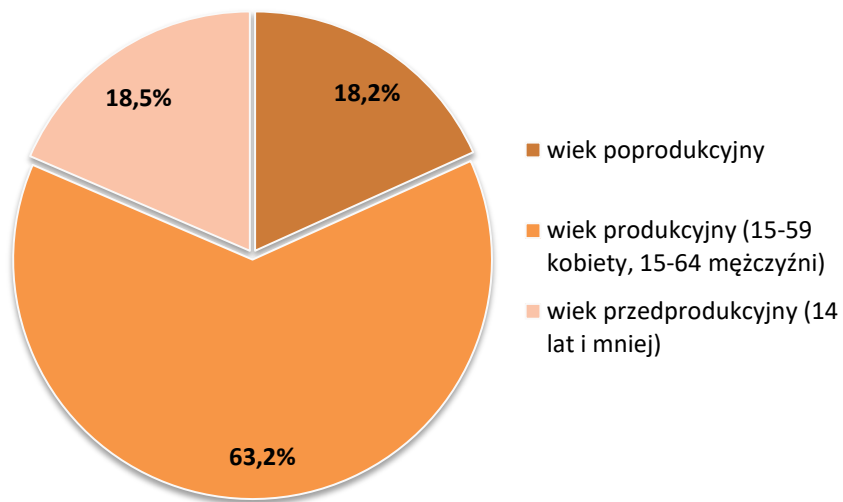
Pagorzyna	742	11%
Rozdziele	262	4%
Wójtowa	1583	23%

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

Gęstość zaludnienia w 2010 roku na terenie Gminy wyniosła 103 osoby na km² i zmalała do 102 osób na km² w 2015. Co więcej, liczby te nie zmieniły się znacząco na przestrzeni ostatnich dwudziestu lat, co obrazuje brak istotnych fluktuacji w liczebności populacji. W porównaniu z pozostałymi gminami powiatu gorlickiego, Gmina Lipinki ma najniższy współczynnik w całym rejonie.

Średni wiek mieszkańców tego obszaru wynosi 41 lat dla kobiet, i 38 dla mężczyzn. Podział ludności na grupy ekonomiczne ukazuje, że społeczeństwo gminy jest społeczeństwem starzejącym się, gdzie na 6 780 mieszkańców przypada 1256 osób w wieku przedprodukcyjnym (18,5% ogółu populacji) i 1237 osób w wieku podeszłym (18,2%). Podział ten, zgodnie z Głównym Urzędem Statystycznym, wprowadza trzy kategorie: wiek przedprodukcyjny to osoby do 17 lat, niezdolne do podjęcia zatrudnienia, wiek produkcyjny oznaczający zdolność do pracy dla mężczyzn pomiędzy 18 a 64 rokiem życia i kobiet pomiędzy 18 a 59 rokiem, oraz wiek poprodukcyjny, w którym osoby zwyczajowo kończą pracę zawodową, aplikowany do mężczyzn po 65 roku i kobiet w wieku 60 lat i więcej. Na terenie gminy zdecydowanie przeważają osoby w wieku produkcyjnym, natomiast brak jest wyraźnej różnicy między grupami wieku przedprodukcyjną i poprodukcyjną. Udział poszczególnych grup wieku przedstawiony jest poniżej.

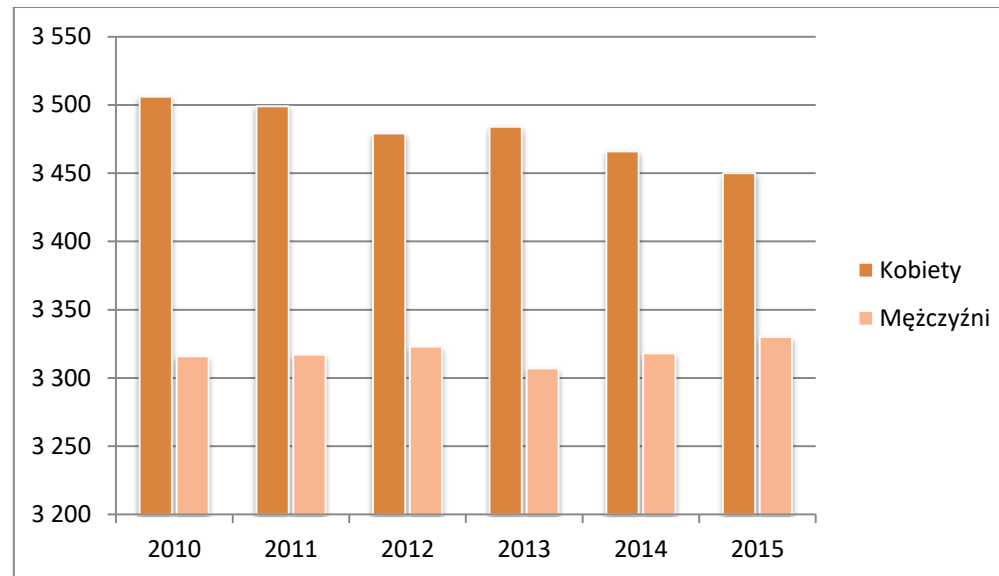
Rysunek 1. Udział ludności w ekonomicznych grupach wieku w Gminie Lipinki w 2015r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych.

Jak wspomniano wcześniej, współczynnik feminizacji w gminie wyniósł 104. Należy zaznaczyć, że każdego roku na przestrzeni analizowanego okresu (2010-2015) rodziło się więcej kobiet, niż mężczyzn, a różnica ta osiągnęła najwyższą wartość w 2010 roku, wynosząc 190 osób. W roku 2015 nastąpił wzrost liczby urodzeń chłopców, stanowiąc najwyższą wartość w ostatnich latach. Liczba urodzeń według płci zaprezentowana jest na poniższym wykresie.

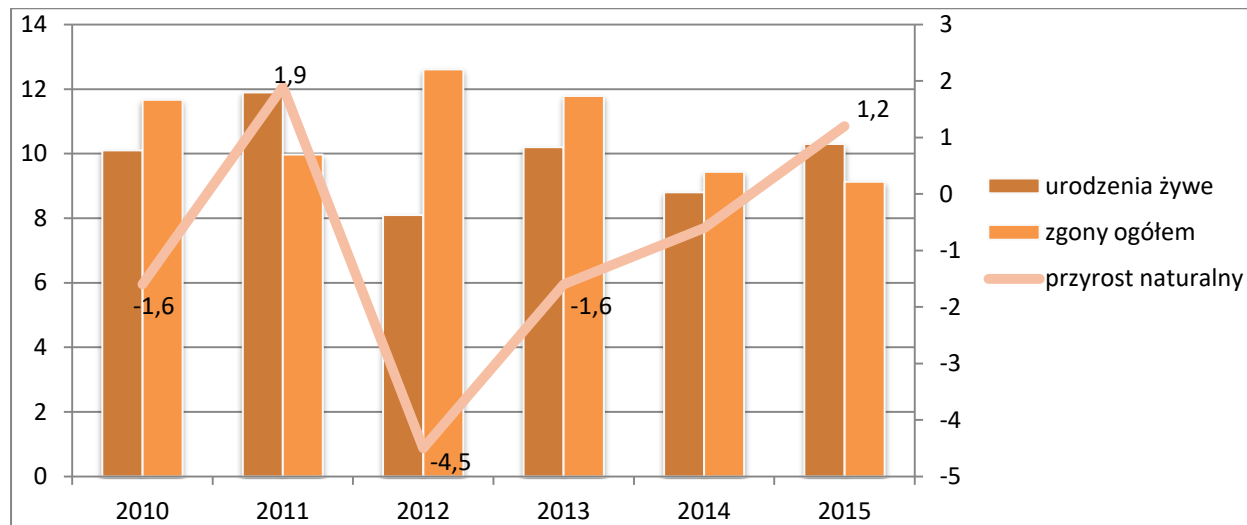
Rysunek 2. Liczba i płeć mieszkańców Gminy Lipinki w 2015 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych.

Przyrost naturalny w gminie wahał się na przestrzeni lat, nie jest więc możliwym wyodrębnienie trendu. Najwyższa jego wartość przypadła w roku 2011, wynosząc 1,9, co znacząco przewyższa wartości zarówno dla województwa, jak i dla kraju (odpowiednio, 1,7 i 0,3), najniższa zaś w roku następnym, 2012, wynosząc -4,5, podczas gdy wartości dla województwa i dla kraju były dodatnie. W roku 2015 przyrost naturalny w Gminie Lipinki ukształtował się na poziomie 1,2, co oznacza, że liczba urodzeń żywych przewyższyła liczbę zgonów.

Rysunek 3. Przyrost naturalny w Gminie Lipinki w latach 2010-2015 na tysiąc jednostek

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych.

4.3 Oświata w Gminie

Na mocy ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty każdy małoletni jest objęty obowiązkiem szkolnym i obowiązkiem nauki mając od 7 do 18 lat. W Gminie Lipinki w 2015 roku było łącznie 1729 osób w tej grupie wieku, w tym 844 dziewcząt, i 885 chłopców. Na terenie gminy funkcjonują dwa przedszkola, cztery szkoły podstawowe oraz dwa gimnazja, są to:

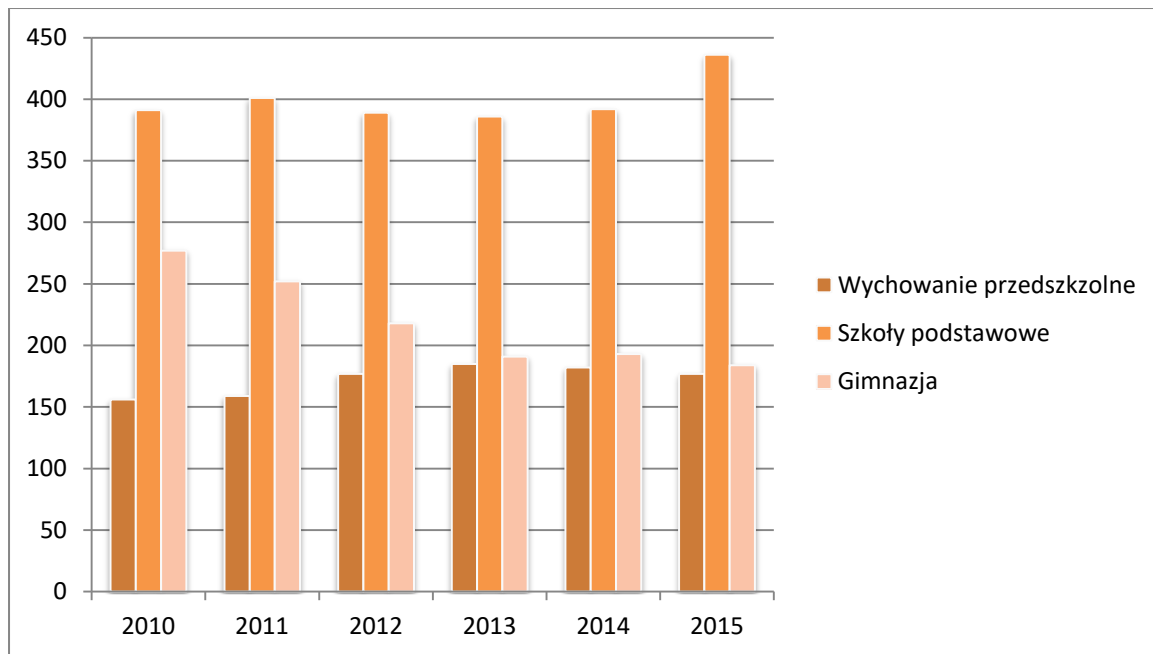
- Gminne Przedszkole w Krygu,
- Gminne Przedszkole w Lipinkach,
- Szkoła Podstawowa w Lipinkach,

- Szkoła Podstawowa w Wójtowej z oddziałem przedszkolnym,
- Szkoła Podstawowa w Pagorzynie z oddziałem przedszkolnym,
- Publiczne Gimnazjum w Lipinkach,
- Zespół Szkół w Krygu (w tym szkoła podstawowa i gimnazjalna).

Według danych statystycznych, liczba dzieci uczęszczających do placówek oświaty w Gminie Lipinki pozostaje na przestrzeni analizowanych lat na względnie stałym poziomie. W roku 2015 zanotowano najwyższą liczbę uczniów szkół podstawowych na przestrzeni pięciu lat, jednakże widoczny jest także stały spadek w gimnazjach, podczas gdy nie zachodzą widoczne zmiany w liczbie wychowanków przedszkoli. Brak znaczących wahań i ubytków w liczbie dzieci na tym etapie kształcenia i wzrost w szkołach podstawowych świadczyć może o możliwości zahamowania spadku w liczbie uczniów szkół gimnazjalnych, gdy dzieci osiągną odpowiedni wiek, by wstąpić na ten etap edukacji. W planowanym procesie rewitalizacji warto więc mieć na uwadze konieczność utrzymania obecnie istniejących placówek oświaty, a także ich możliwą modernizację w celu zapewnienia uczniom jak najlepszych warunków rozwoju, co będzie miało przełożenie na stan bezrobocia, wkład kapitału ludzkiego w rozwój gminy i aktywność społeczną mieszkańców. Poniższy wykres prezentuje zmiany w liczbie uczniów zachodzące na poszczególnych etapach edukacji obowiązkowej.

Rysunek 4. Liczba uczniów i wychowanków przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjalnych w Gminie Lipinki w latach 2010-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych.

Wyniki egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w 2015 roku w gminnych placówkach oświaty, zawarte w Sprawozdaniu pozyskanym z OKE Kraków, odzwierciedlają poziom edukacji w Gminie Lipinki. Jak wynika z danych, osiągnięte wyniki są stale niższe od średniej zarówno dla powiatu, jak i województwa, co świadczy o potrzebie działań mających na celu podwyższenie jakości edukacji w Gminie.

Wyniki na tle województwa i powiatu przedstawiono poniżej.

Tabela 8. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w Gminie Lipinki w 2015r.

	Część humanistyczna – język polski	Część matematyczno – przyrodnicza – wyniki z matematyki	Język angielski – poziom podstawowy
Województwo małopolskie	66%	51%	68%
Powiat gorlicki	65%	48%	64%
Gmina Lipinki	63%	46%	57%

Źródło: sprawozdanie z egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w 2015 roku, OKE w Krakowie

4.4 Pomoc społeczna

Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie osobom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zapis ten pochodzi z Ustawy z 2 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Dla rodzin potrzebujących pomocy w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb zasadnicze znaczenie mają świadczenia z pomocy społecznej, które polegają na interwencji kryzysowej, poradnictwie specjalistycznym, usługach opiekuńczych i specjalistycznych usługach opiekuńczych. Pośród zadań realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipinkach wymienić można:

- udzielanie świadczeń rodzinnych,
- udzielanie pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

- przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- udzielanie dodatków mieszkaniowych,
- świadczenie opieki zdrowotnej.

Jak wynika z pozyskanych danych, coraz mniej gospodarstw domowych i osób korzysta z pomocy społecznej. Najwięcej udzielonych świadczeń przypadło na 2010 rok- w roku 2015 pomocy tej potrzebowało 278 gospodarstw i 1176 osób, co w porównaniu z rokiem 2010 stanowi liczbę mniejszą, odpowiednio, o 80 (22%) i 360 (31%).

Tabela 9. Liczba osób i gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej w Gminie Lipinki w latach 2010-2015

	Liczba gospodarstw korzystających z pomocy społecznej	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	Zasięg korzystania z pomocy społecznej [%]
2010	358	1176	17,2
2011	314	1015	14,9
2012	354	1114	16,3
2013	354	1140	16,8
2014	292	876	12,9
2015	278	816	12,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych.

W ramach swojej działalności, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipinkach współpracuje z różnymi podmiotami, m.in. z organami wykonawczymi gminy i sołectw, jednostkami organizacyjnymi gminy, służbą zdrowia, policją, kuratorami sądowymi oraz instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną. W 2015 roku wydatki budżetu gminy na rzecz pomocy społecznej wyniosły 4,6 mln. Na przestrzeni ostatnich ośmiu lat średnią kwotą przeznaczoną na ten cel było 4,3 mln zł, z najmniejszą kwotą (wynoszącą 3,6 mln) przeznaczoną w roku 2010, a najwyższą w 2012 (5,4 mln).

W 2014 roku wydatki na realizację zadań z zakresu polityki społecznej w gminie Lipinki wyniosły 4.828.160 zł i były o 119.836 zł wyższe w porównaniu z rokiem poprzednim.

Ważnymi powodami przyznawania świadczeń z zakresu pomocy społecznej w 2014 r. były również niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, potrzeba ochrony macierzyństwa, a także alkoholizm i przemoc. Udzielane przez GOPS świadczenia pomocy społecznej miały charakter pieniężny, niepieniężny i usługowy.

W poniższej tabeli przedstawiono poszczególne problemy w gminie z podziałem na miejscowość oraz występujące zjawisko. Warto dodać, że jedna osoba mogła korzystać z pomocy z kilku powodów, jednak na poziomie danych statystycznych, niemożliwe było zweryfikowanie udostępnionych informacji.

Tabela 10. Wskaźniki dot. pomocy społecznej

Nazwa	Ubóstwo	relacja na 1000 mieszkańców	Bezrobocie	relacja na 1000 mieszkańców	Niepełnosprawność	relacja na 1000 mieszkańców	Długotrwała lub ciężka choroba	relacja na 1000 mieszkańców	Bezradność w spr. opiekuńczo-wych.	relacja na 1000 mieszkańców	alkoholizm	relacja na 1000 mieszkańców	wielozietność	relacja na 1000 mieszkańców
Bednarka	2	12,2	1	60,98	3	18,29	3	18,29	1	6,098	0	0	0	0
Bednarskie	5	29,59	3	177,5	3	17,75	3	17,75	1	5,917	0	0	0	0

Kryg	28	15,53	28	155,3	24	13,31	27	14,98	13	7,21	1	0,555	2	1,109
Lipinki	81	37,55	77	357	57	26,43	65	30,13	16	7,418	3	1,391	8	3,709
Pagorzyna	7	9,434	5	67,39	5	6,739	6	8,086	3	4,043	2	2,695	0	0
Rozdziele	8	30,53	6	229	4	15,27	6	22,9	2	7,634	0	0	0	0
Wójtowa	75	47,38	73	461,1	25	15,79	61	38,53	22	13,9	3	1,895	0	0

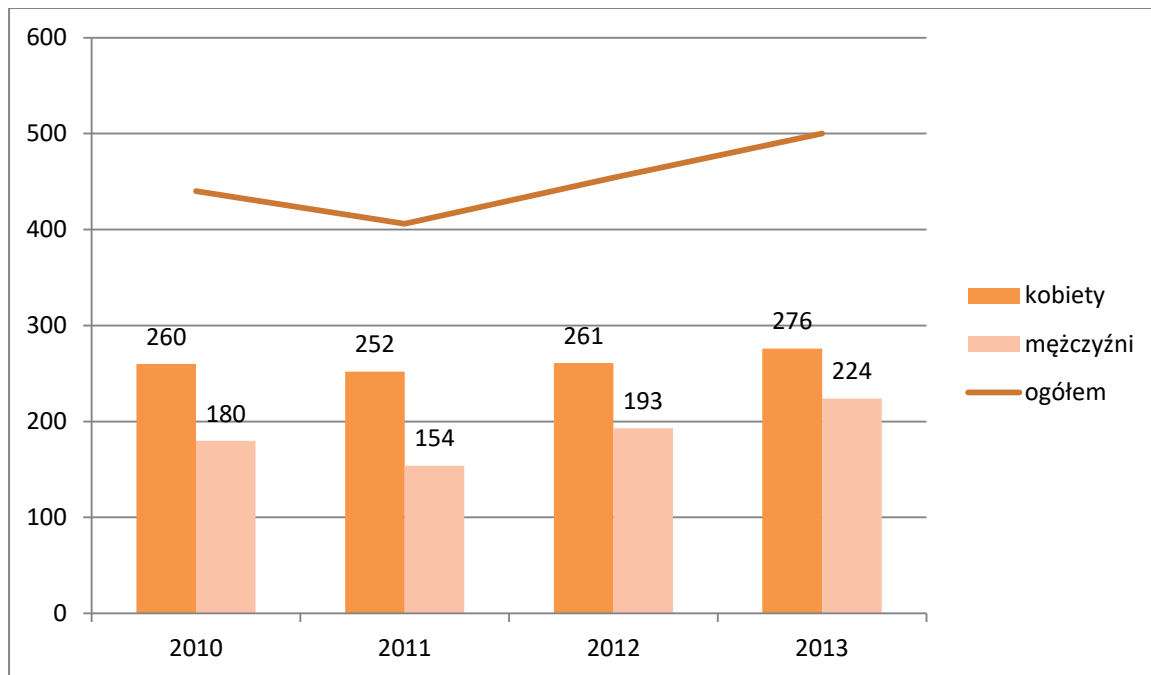
Źródło: opracowanie własne

Nazwa	potrzeba ochrony macierzyństwa	relacja na 1000 mieszkańców	Liczba rodzin objęta pomocą asystenta rodziny	relacja na 1000 mieszkańców	Liczba rodzin objętych Niebieską Kartą	relacja na 1000 mieszkańców	Liczba dzieci otrzymujących stypendia socjalne	relacja na 1000 mieszkańców
Bednarka	0	0	0	0	3	18,29	5	30,49
Bednarskie	0	0	0	0	0	0	18	106,5
Kryg	6	3,328	7	3,882	24	13,31	48	26,62
Lipinki	0	0	1	0,464	10	4,636	69	31,99
Pagorzyna	0	0	2	2,695	3	4,043	19	25,61
Rozdziele	0	0	0	0	1	3,817	14	53,44
Wójtowa	0	0	1	0,632	7	4,422	61	38,53

4.5 Stan i struktura bezrobocia

Na koniec 2015 roku w Gminie Lipinki zarejestrowanych było 372 osób bezrobotnych (szacowana stopa bezrobocia wyniosła 12), z czego kobiety stanowiły większość. Od 2013 roku obserwowany jest spadek rejestrowanego bezrobocia na terenie gminy, zmniejszając się o 128 osób. W powiecie gorlickim największy udział wśród bezrobotnych miały osoby pozostające w tej sytuacji dłużej niż 12 miesięcy, stanowiąc 39% wszystkich bezrobotnych w gminie.

Tabela 11. Liczba osób bezrobotnych w Gminie w latach 2010-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych zmniejszyła się od 2010 roku o ok. 16%, a względem najwyższej wartości, odnotowanej w 2013 roku, o 26%. Ich udział w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wynosi 8,7%. Biorąc pod uwagę liczbę bezrobotnych pod względem płci, większą grupę osób zarejestrowanych stanowią kobiety- blisko 54%, o 8% więcej niż mężczyzn, przy czym proporcja płci wyrównuje się- w 2011 roku było o 24% więcej kobiet niż mężczyzn.

W 2015 roku szacunkowa stopa bezrobocia w gminie Lipinki wyniosła 12. Jest to wartość zdecydowanie wyższa niż dla województwa i dla kraju, co przedstawiono poniżej.

Tabela 12. Stopa bezrobocia w 2015r.

	Stopa bezrobocia (do aktywnych zawodowo w %)
Polska	9,7
Województwo małopolskie	8,3
Powiat gorlicki	11,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych.

W poniższej tabeli przedstawione zostały wskaźniki dotyczące bezrobocia rejestrowanego z podziałem na miejscowości.

Tabela 13. Wskaźnik dot. bezrobocia

Nazwa	Bezrobocie	relacja na 1000 mieszkańców
Bednarka	1	60,98
Bednarskie	3	177,5
Kryg	28	155,3
Lipinki	77	357
Pagorzyna	5	67,39
Rozdziele	6	229
Wójtowa	73	461,1

Źródło: opracowanie własne

4.6 Kultura, sport i rekreacja

Działalność kulturalna na terenie gminy Lipinki koncentruje się na kompleksie stanowiącym Gminne Centrum Kultury, które znajduje się w budynku Publicznego Gimnazjum w Lipinkach i Bibliotece Publicznej. W Centrum Kultury znajduje się kafejka z dostępem do Internetu, w jego ramach operują także Klub Pracy i Kluby Młodzieży (w Lipinkach, Wójtowej, Rozdzielu i Bednarce). W Krygu oraz w Wójtowej znajdują się także filie Biblioteki Publicznej w Lipinkach. W celu aktywizacji mieszkańców Gminne Centrum Kultury- Biblioteka Publiczna organizują coroczne imprezy, konkursy i wydarzenia, wśród których wymienić można, poza licznymi konkursami plastycznymi, recytatorskimi i przeglądami muzycznymi, cykliczne zajęcia dla najmłodszych „Moje Ferie”, Festyny rekreacyjne w Krygu, Pagorzynie i w ramach Dni Gminy Lipinki, turnieje w tenisa stołowego i bilard, turniej szachowy, biegi przełajowe, zabawy Andrzejkowe, różnorodne warsztaty tematyczne oraz aktywności związane ze świętami bożonarodzeniowymi i wielkanocnymi.

Kluby Młodzieży w Lipinkach, Wójtowej, Rozdzielu i Bednarce są do dyspozycji mieszkańców gminy, oferując dostęp do telewizora, sprzętu grającego, stołu do tenisa, stołu bilardowego, gry „Piłka nożna” oraz do atlasów do ćwiczeń, wpływają pozytywnie na życie młodzieży poprzez organizowane przez Kluby imprezy. Poza Klubami Młodzieży na terenie gminy znajdują się także Uczniowskie Kluby Sportowe w Lipinkach i w Krygu oraz Ludowe Kluby Sportowe w Wójtowej i w Krygu.

Inne wydarzenia kulturalne, takie jak występy zespołów ludowych i pokazy artystyczne odbywają się w sześciu Domach Ludowych i w remizach Ochotniczej Straży Pożarnej.

Na terenie gminy Lipinki działają zespoły ludowe, w tym Zespół Ludowy Pieśni i Tańca, „Wójtowiacy”, osiągający sukcesy w Ogólnopolskim Przeglądzie Zespołów Ludowych, „Sosenki”.

Do czynnie funkcjonujących organizacji sportowych w gminie należą:

- Uczniowski Klub Sportowy „Błyskawica” przy Szkole Podstawowej w Krygu –założony w 1998 roku, obecnie zrzesza 75 członków. W klubie istnieją sekcje piłki nożnej, badmintona, piłki ręcznej, siatkówki oraz szachów;
- Uczniowski Ludowy Klub Sportowy Lipinki działający od 1995 roku, organizując dla kilkudziesięciu uczniów obozy sportowe oraz zajęcia pozalekcyjne, także w czasie ferii i wakacji;
- Ludowy Klub Sportowy Wójtowa –LKS założony został w 1948 roku, prowadzi sekcję piłki nożnej oraz siłownię, a także szkolenie młodzieżowych zespołów piłkarskich „Trampkarze” i „Trampkarze Młodsii”;
- Ludowy Klub Sportowy „Nafta” Kryg

4.7 Aktywność społeczna

6.1.1 Organizacje pozarządowe

Na terenie gminy Lipinki działają trzy stowarzyszenia, wśród celów których wymienić należy prowadzenie działalności edukacyjnej i kulturalnej, aktywizację mieszkańców, ochronę i propagowanie lokalnych tradycji i dorobku kultury, organizację życia społecznego i proponowanie nowych form aktywności, a także wkład w rozwój gminy. Stowarzyszenie Kobiet Wsi Kryg propaguje aktywność kobiet i zachęca mieszkanki do udziału w życiu społecznym wsi i gminy. Kolejnym z nich jest Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Lipińskiej „Jastrzębiec”, działające od 6 listopada 2011 roku. Głównym celem stowarzyszenia jest

pobudzenie inicjatywy społecznej na rzecz rozwoju Ziemi Lipińskiej, w tym poprzez szerzenie idei troski o lokalną społeczność oraz dbania o materialne i niematerialne dobra Ziemi Lipińskiej.

Warto dodać, że na terenie gminy Lipinki działa sześć jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej:

- OSP Lipinki,
- OSP Kryg – włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego,
- OSP Wójtowa – włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego,
- OSP Pagorzyna,
- OSP Bednarka,
- OSP Rozdziele.

W ramach OSP działają również Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze, które liczą łącznie 100 członków.

Oprócz prowadzenia akcji ratowniczych Ochotnicze Straże Pożarne prowadzą również działalność społeczną, poprzez kontakt z młodzieżą szkolną, uczestnictwo i czynny udział w uroczystościach na szczeblu gminnym, powiatowym i wojewódzkim oraz wydarzeniach organizowanych przez okoliczne parafie³.

³ Diagnoza Gminy Lipinki, s.37.

6.1.2 Frekwencja wyborcza

Aktywność obywatelska mieszkańców gminy Lipinki w zakresie partycypacji w wyborach jest stosunkowo wysoka. Oznacza to stosunkowo wysokie zaangażowanie mieszkańców w sprawy obywatelskie. Frekwencja w poszczególnych wyborach przedstawiała się w następujący sposób:

Tabela 14. Frekwencja wyborcza

Nazwa	Frekwencja w wyborach samorządowych	Frekwencja w wyborach parlamentarnych
Bednarka	64,06	47,58
Bednarskie	74,28	61,02
Kryg	55,8	51,74
Lipinki	62,73	52,16
Pagorzyna	55,59	50,66
Rozdziele	58,58	39,19
Wójtowa	48,67	44,18

Źródło: Urząd Gminy Lipinki

3.1. Bezpieczeństwo mieszkańców

Za bezpieczeństwo mieszkańców gminy odpowiada Komisariat Policji w Bieczu. Posterunek Policji zlokalizowany w Lipinkach został zlikwidowany w sierpniu 2015 roku.

Na potrzeby dokumentu wyliczono wskaźniki, zaprezentowane w tabeli poniżej:

Tabela 15. Wskaźniki dotyczące bezpieczeństwa mieszkańców

Nazwa	Liczba popełnionych przestępstw	relacja na 1000 mieszkańców	Liczba rodzin objętych Niebieską Kartą	relacja na 1000 mieszkańców
Bednarka	4	24,39	3	18,29
Bednarskie	0	0	0	0
Kryg	11	6,101	24	13,31
Lipinki	18	8,345	10	4,636
Pagorzyna	2	2,695	3	4,043
Rozdziele	1	3,817	1	3,817
Wójtowa	25	15,79	7	4,422

Źródło: Urząd Gminy Lipinki

3.2. Podsumowanie sfery społecznej

W poniższej tabeli znajduje się podsumowanie wszystkich wskaźników społecznych. Wartości powyżej średniej referencyjnej dla gminy zostały zaznaczone kolorem czerwonym.

Jak wynika z analizy danych, najwięcej problemów społecznych występuje w takich miejscowościach jak:

- Kryg – wysoki udział rodzin wielodzietnych, wysoki wskaźnik dot. potrzeby ochrony macierzyństwa; stosunkowo niska frekwencja w wyborach samorządowych; duża liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny; duża liczba rodzin objętych Niebieską Kartą.

- Lipinki – wysoki wskaźnik ubóstwa; duża liczba bezrobotnych; wysoka liczba osób niepełnosprawnych; wysoki udział osób z długotrwałą lub ciężką chorobą; wysoki wskaźnik dot. alkoholizmu; wysoki wskaźnik ubóstwa.
- Wójtowa – wysoki wskaźnik ubóstwa; duża liczba bezrobotnych; wysoki udział osób z długotrwałą lub ciężką chorobą; wysoki wskaźnik dot. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych; wysoki wskaźnik dot. alkoholizmu; wysoki wskaźnik dot. liczby popełnionych przestępstw; stosunkowo niska frekwencja w wyborach samorządowych i parlamentarnych.
- Bednarskie – negatywnie odbiega od średniej w przypadku osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa i niepełnosprawności oraz pod względem liczby dzieci otrzymujących stypendia socjalne.

Tabela 16. Podsumowanie sfery społecznej

Jednostka podziału	Ubóstwo	Bezrobocie	Niepełnosprawność	Długotrwała lub ciężka choroba	Bezradność w spr. opiekuńczo-wych.	alkoholizm	wielodzietność	potrzeba ochrony macierzyństwa	Liczba popełnionych przestępstw	Frekwencja w wyborach samorządowych	Frekwencja w wyborach parlamentarnych	Liczba rodzin objęta pomocą asystenta rodziny	Liczba rodzin objętych Niebieską Kartą	Liczba dzieci otrzymujących stypendia socjalne
	relacja na 1000 mieszkańców									W %		relacja na 1000 mieszkańców		
Bednarka	12,2	60,98	18,29	18,29	6,098	0	0	0	24,39	64,06	47,58	0	18,29	30,49
Bednarskie	29,59	177,5	17,75	17,75	5,917	0	0	0	0	74,28	61,02	0	0	106,5
Kryg	15,53	155,3	13,31	14,98	7,21	0,555	1,109	3,328	6,101	55,8	51,74	3,882	13,31	26,62
Lipinki	37,55	357	26,43	30,13	7,418	1,391	3,709	0	8,345	62,73	52,16	0,464	4,636	31,99
Pagorzyna	9,434	67,39	6,739	8,086	4,043	2,695	0	0	2,695	55,59	50,66	2,695	4,043	25,61

Rozdziale	30,53	229	15,27	22,9	7,634	0	0	0	3,817	58,58	39,19	0	3,817	53,44
Wójtowa	47,38	461,1	15,79	38,53	13,9	1,895	0	0	15,79	48,67	44,18	0,632	4,422	38,53

Źródło: opracowanie własne

Do najważniejszych problemów na terenie gminy zaliczyć należy:

- Ubóstwo,
- Bezrobocie,
- Niepełnosprawność,
- Długotrwałą lub ciężką chorobę,
- Alkoholizm.

Podsumowaniem powyższych wskaźników jest sumaryczny wskaźnik degradacji. Na potrzeby identyfikacji zjawisk problemowych, połączono sferę społeczną i gospodarczą (opisaną w punkcie Oźródło: opracowanie własne.

Sfera gospodarcza

W przypadku analizy wskaźników wystandaryzowanych 4 sołectwa odbiegają od średniej dla całej gminy.

Tabela 17. Sumaryczny wskaźnik degradacji – sfera społeczna i gospodarcza

Sofectwo	Ubóstwo	Bezrobocie	Niepełnosprawność	Długotrwała lub ciężka choroba	Bezradność w spr. opiekuńczo-wych.	alkoholizm	wielodzietność	potrzeba ochrony macierzyństwa	Liczba popeinionych przestępstw	Frekwencja w wyborach samorządowych	Frekwencja w wyborach parlamentarnych	Liczba rodzin objęta pomocą asystenta rodziny	Liczba rodzin objętych Niebieską Kartą	Liczba dzieci otrzymujących stypendia socjalne	Liczba podmiotów gospodarczych (pomnożone przez minus 1)	SUMARYCZNY WSKAŹNIK DEGRADACJI
Bednarka	-0,97862	-1,04391	0,348691	-0,31985	-0,44004	-0,86481	-0,49352	-0,37796	1,830494	0,505287	-0,27948	-0,70422	1,769083	-0,4942	-0,49339	-2,03645
Bednarskie	0,251857	-0,25655	0,257483	-0,37327	-0,49852	-0,86481	-0,49352	-0,37796	-1,02118	1,76437	1,672537	-0,70422	-1,07949	2,141901	2,357315	0,418633
Kryg	-0,743	-0,40656	-0,49245	-0,64726	-0,08077	-0,35077	0,301662	2,267787	-0,30785	-0,51233	0,324714	1,789772	0,993474	-0,62842	-0,92656	1,508004
Lipinki	0,815089	0,956373	1,723573	0,851269	-0,01357	0,42354	2,16592	-0,37796	-0,04548	0,341434	0,385715	-0,40612	-0,35746	-0,44218	-0,49573	6,020137
Pagorzyna	-1,17434	-1,00059	-1,60232	-1,32916	-1,10398	1,63131	-0,49352	-0,37796	-0,70608	-0,5382	0,167855	1,027184	-0,44981	-0,66345	-0,26745	-6,61306
Rozdziele	0,31837	0,091445	-0,1614	0,136132	0,056217	-0,86481	-0,49352	-0,37796	-0,57489	-0,16984	-1,49804	-0,70422	-0,48501	0,301725	-0,02126	-4,4258
Wójtowa	1,510638	1,659802	-0,07357	1,682134	2,080671	0,890347	-0,49352	-0,37796	0,824985	-1,39073	-0,7733	-0,29819	-0,39079	-0,21537	-0,15292	4,635158

Źródło: opracowanie własne.

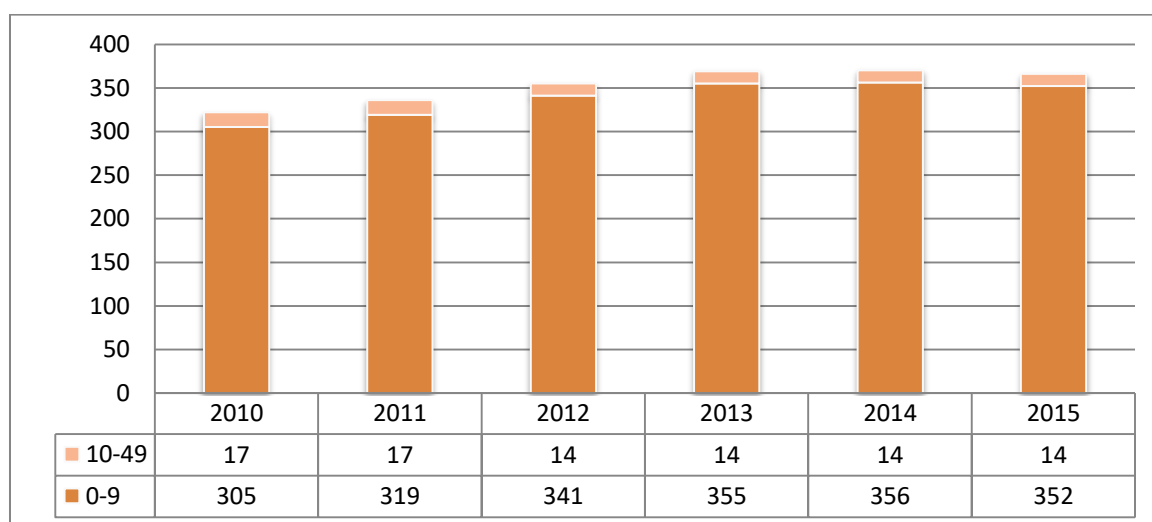
4. Sfera gospodarcza

4.1. Liczba i struktura podmiotów gospodarczych

W latach 2010-2015 nastąpił wzrost liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w gminie Lipinki. Na terenie gminy w 2015 r. występowało 366 podmiotów zarejestrowanych w Rejestrze REGON, co stanowi dwunastoprocentowy wzrost w stosunku do 322 podmiotów zarejestrowanych w roku 2010. Warto zaznaczyć, że jednocześnie zaobserwować można spadek w liczbie małych podmiotów, która w 2012 zmniejszyła się o 18% względem lat poprzednich.

Na terenie gminy Lipinki na przestrzeni analizowanego okresu zarejestrowane były jedynie mikro przedsiębiorstwa i nieliczne małe podmioty. Firm zatrudniających do dziewięciu osób było 352 w 2015 roku, natomiast firm oferujących zatrudnienie do 49 pracowników było w gminie 14.

Rysunek 5. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na terenie gminy Lipinki w latach 2010-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych.

Podmioty należące do sektora prywatnego na terenie gminy Lipinki charakteryzują się znacznie większą liczebnością niż sektor publiczny. Sektor prywatny w roku 2015 liczył 349 podmiotów, spośród których większość stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność, których było w gminie 297 (więcej, niż w latach poprzednich). Nie odnotowano natomiast istnienia spółek handlowych dysponujących kapitałem zagranicznym. Podmioty gospodarcze sektora publicznego stanowią jedynie 4,6% wszystkich podmiotów.

Tabela 18. Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych na terenie gminy w latach 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sektor publiczny- ogółem	17	17	17	17	17	17
Sektor prywatny- ogółem, w tym:	305	319	338	352	353	349
Osoby fizyczne, prowadzące działalność gospodarczą	259	271	287	301	298	297
Spółki handlowe	3	3	4	3	3	3
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	0	0	0	0	0	0
Spółdzielnie	3	3	3	3	3	3
Fundacje	1	1	1	1	1	1
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	15	15	17	18	18	17

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych.

Jak wynika z uzyskanych danych, największa liczba podmiotów gospodarki narodowej funkcjonuje w Lipinkach (124) oraz Krygu (104), najmniej natomiast w Bednarce (14). Dominującą działalnością przedsiębiorstw była działalność związana z budownictwem (84 podmioty), handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (73) i przetwórstwo przemysłowe (55). Mniejsza liczba podmiotów jest zaangażowana w pozostałą działalność przemysłową (26) lub jest gospodarstwem domowym

zatrudniającym pracowników (25). Na terenie gminy Lipinki obserwuje się także aktywność w takich sekcjach, jak działalność profesjonalna, naukowa i techniczna oraz rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (17), działalność finansowa i ubezpieczeniowa (14), edukacja (13), działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (12), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (11), działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi oraz administracja publiczna i obrona narodowa (8), działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (4) oraz informacja i komunikacja (3). Szczegółowe dane z uwzględnieniem sołectw i poszczególnych sekcji PKD przedstawiono poniżej.

Tabela 19. Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych w sołectwach Gminy Lipinki w roku 2014

Sołectwo	SEKCJE PKD 2007*																				
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	SiT	U	SUMA
Bednarka	1	0	2	0	0	4	3	0	0	0	1	0	2	0	1	0	0	0	0	0	14
Kryg	4	0	15	0	0	23	20	12	0	2	5	0	5	1	1	4	4	2	6	0	104
Lipinki	5	0	14	0	0	29	22	4	5	0	5	0	9	2	3	6	2	5	13	0	124
Pagorzyna	1	0	5	0	0	9	5	1	2	0	2	0	0	0	1	1	2	2	4	0	35
Rozdziele	1	0	1	0	0	10	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	2	0	20
Wójtowa	5	0	18	0	0	9	22	7	1	1	1	0	1	0	1	1	2	3	1	0	73
OGÓŁEM	17	0	55	0	0	84	73	25	8	3	14	0	17	4	8	13	11	12	26	0	370

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych.

*A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo

B - górnictwo i wydobywanie

C - przetwórstwo przemysłowe

D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych

E - dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją

F - budownictwo

G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle

H - transport i gospodarka magazynowa

I - działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi

J - informacja i komunikacja

K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa

L - działalność związana z obsługą rynku nieruchomości

M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna

N - działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

O - administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne

P - edukacja

Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna

R - działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją

S - pozostała działalność usługowa

T - gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby

Zgodnie z danymi pochodzącymi z Powszechnego Spisu Rolnego w 2010 roku na terenie gminy Lipinki funkcjonowały 1 443 gospodarstwa rolne. Większość z nich stanowiły gospodarstwa o wielkości od 1 do 5 ha (748, tj. 51,8%), gospodarstw małych, do 1 ha, było natomiast 652 (45,2%). Gospodarstwa o powierzchni powyżej 5 ha charakteryzowały się znacznie mniejszą liczebnością: 5-10 ha- 32 (2,2%), 10-15 ha- 4 (0,27%), a powyżej 15 ha- 7 gospodarstw (0,48%).

Tabela 20. Liczba gospodarstw ze względu na ich wielkość (stan na 31.12. 2-14 r.) .

Wielkość gospodarstw [ha]	Liczba gospodarstw [szt.]
Do 1	652
1-5	748
5-10	32
10-15	4
Powyżej 15	7
OGÓŁEM	1443

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych.

Podczas Powszechnego Spisu Rolniczego w 2010 roku odnotowano liczbę gospodarstw rolnych hodujących zwierzęta gospodarskie, przy czym zdecydowaną większość stanowiły hodowle drobiu (48% ogółu gospodarstw na terenie gminy). Zgodnie ze Spisem, liczba zwierząt gospodarskich w gminie wyniosła: 686 sztuk bydła, 273 sztuk trzody chlewnej, 30 koni oraz 14 704 sztuk drobiu.

Zalesienie terenu gminy Lipinki stanowi 31,6% powierzchni, tj. 2 090,54 ha. Lasy występują na terenie gminy pod postacią czterech zwartych enklaw. Powierzchnia lasów publicznych wynosi 1 829,54 ha, prywatnych zaś 261 ha, ze szczegółową strukturą własnościową przedstawioną poniżej.

Tabela 21. Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych w sołectwach Gminy Lipinki w roku 2014

Struktura własności	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lasy ogółem	2 057,1	2 059,1	2 061,1	2 061,08	2 064,24	2 090,54
Lasy publiczne ogółem	1 848,1	1 848,1	1 848,1	1 848,08	1 848,24	1 829,54
Lasy publiczne Skarbu Państwa	1 798,8	1 798,8	1 798,8	1 798,78	1 798,94	1 781,74
Lasy publiczne w zarządzie Lasów Państwowych	806,6	806,6	806,6	806,58	806,58	788,28
Lasy publiczne Skarbu Państwa- Parki Narodowe	992,2	992,2	0,0	992,20	992,20	992,20
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zasobie Własności Rolnej SP	0,0	0,0	0,0	0,0	0,16	1,26
Lasy publiczne gminne	49,3	49,3	49,3	49,30	49,30	47,80
Lasy prywatne ogółem	-	211,0	213,0	213,00	216,00	261,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych.

Jako wskaźnik, należy także przeanalizować liczbę przedsiębiorstw wpisanych do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Jak wynika z danych, najwięcej przedsiębiorców zlokalizowanych jest w takich miejscowościach jak: Lipinki (79 podmiotów) oraz Kryg (74 podmiotu). Pozostałe dane zostały przedstawione w poniższej tabeli. Kolorem czerwonym zaznaczone zostały wartości mniejsze niż średnia dla gminy.

	Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do CEIDG
Bednarka	6
Kryg	76
Lipinki	79
Pagorzyna	25
Rozdziele	8
Wójtowa	57
ŚREDNIA	41,83333

Na podstawie uzyskanych danych z Urzędu Skarbowego w Gorlicach, istnieje także możliwość opisanie takich aspektów jak:

- (1) Średni dochód z prowadzenia działalności gospodarczej osób fizycznych przypadający na przedsiębiorstwo w danej miejscowości (wskaźnik obliczony na podstawie danych: liczba osób fizycznych zamieszkałych w gminie Lipinki i prowadzących działalność gospodarczą oraz średni dochód z prowadzenia działalności gospodarczej z formularza PIT-36L (pole 27., wersja 10) w roku 2015 (stan w dniu 31.XII)).
- (2) Średni dochód z prowadzenia działalności gospodarczej osób prawnych przypadający na przedsiębiorstwo w danej miejscowości (wskaźnik obliczony na podstawie danych: liczba osób prawnych posiadających siedzibę na terenie gminy Lipinki oraz średni dochód z prowadzenia działalności gospodarczej z formularza CIT-8 (pole 41., wersje 22, 23) w roku 2015 (stan w dniu 31.XII)).
- (3) Średni dochód z prowadzenia działalności gospodarczej z wyłączeniem dochodu z działalności przypadający na przedsiębiorstwo w danej miejscowości (wskaźnik obliczony na podstawie danych: średni dochód osób fizycznych zamieszkałych w gminie Lipinki wynikający z deklaracji podatkowej: PIT-36 (pola 157 i 158, wersja 22), PIT-37 (pola 103 i 104, wersje 21, 22.), PIT-38 (pole 26., wersja 10), PIT-39 (pole 23., wersja 6), PIT-40 (pole 66., wersje 21, 22), PIT-40a (pole 46., wersja 18) z wyłączeniem dochodu z działalności gospodarczej.

Jak wynika z analizy wszystkich danych, najmniejsze wskaźniki we wszystkich kategoriach zanotowane zostały w takich miejscowościach jak: Kryg, Pagorzyna oraz Wójtowa.

Tabela 22. Wskaźniki dot. średniego dochodu z działalności gospodarczej

	1	2	3
Bednarka	2566,875	b.d.	102,9032
Kryg	882,3617	1692,833	23,54697

Lipinki	430,8676	30317,4	20,2079
Pagorzyna	1752,75	1558,5	56,71259
Rozdziele	19743	19349,33	131,3333
Wójtowa	1030,907	3148,667	24,21665
ŚREDNIA	4401,127	11213,35	59,82011

Źródło: opracowanie własne na podstawie US w Gorlicach

W związku z tym, że dane nie zostały przedstawione dla wszystkich miejscowości, nie ma możliwości ich uwzględnienia jako wskaźniki służące delimitacji obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji.

4.2. Podsumowanie sfery gospodarczej

Analiza dostępnych danych wskazuje, że na terenie gminy Lipinki obserwuje się:

- Wzrost zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w Rejestrze REGON,
- Przewagę mikroprzedsiębiorstw;
- Dominację działalności związanej z budownictwem;
- Brak spółek z kapitałem zagranicznym;
- Znaczny odsetek małych gospodarstw rolnych (do 1ha).

5. Sfera środowiskowa

5.1. Występowanie pokryć azbestowych

Zgodnie z danymi „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Lipinki do roku 2032”⁴, głównymi wykorzystywanymi materiałami zawierające azbest na terenie gminy Lipinki są wyroby azbestowo-cementowe stosowane w budownictwie, w tym płyty płaskie (karo) i płyty azbestowo-cementowe faliste. Najczęściej wykorzystywane są one do pokrycia dachów domów i zabudowań gospodarskich (stodół, stajni, szop) oraz zabudowań gospodarczych (garaży, magazynów, warsztatów itp.).

W wyniku inwentaryzacji przeprowadzonej w ramach Programu usuwania azbestu, stwierdzono następującą ilość wykorzystywanych płyt azbestowo-cementowych (eternitu):

- faliste – duże płyty: 27.210 m² (97,77 %),
- płaskie – małe płyty tzw. „karo”: 620 m² (2,23 %).

Największa ilość wyrobów zawierających azbest zlokalizowana była w miejscowościach: Lipinki, Pagorzyna i Wójtowa⁵.

⁴ „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Lipinki do roku 2032”, 2013 r.

⁵ Wartość wskaźnika [%] = Ilość wyrobów azbestowych w danej miejscowości [m²] / ilość wyrobów azbestowych ogółem [m²]

Tabela 23. Występowanie pokryć azbestowych (pyty faliste) w Gminie Lipinki

Jednostka pomocnicza		Wyroby azbestowe w m ²	Udział wyrobów azbestowych w danej jednostce w ilości wyrobów azbestowych w całej Gminie
sołectwo	Bednarka	3 380	12,42%
	Kryg	3 200	11,76%
	Lipinki	9 340	34,33%
	Pagorzyna	5 060	18,60%
	Rozdziele	1 610	5,92%
	Wójtowa	4 620	16,97%
Gmina Lipinki		27 210	100%

Źródło: Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Lipinki do roku 2032⁶, 2013 r.

Łączna ilość zinwentaryzowanych budynków pokrytych wyrobami azbestowo-cementowymi na terenie gminy Lipinki wynosi 247 sztuk, w tym płyt płaskie na 5 budynkach (tylko w miejscowości Lipinki) i płyty faliste na 242 budynkach. Całkowita ilość wyrobów azbestowo-cementowych (eternitu) na terenie gminy Lipinki w 2013 r. wnosila 27 830,00 m² (6).

Ze względu na rodzaj zabudowy największą ilość pokryć azbestowych było na budynkach gospodarczych, tj. 22 170 m². Natomiast na budynkach mieszkaniowych zewidencjonowano 4 440 m². Pozostałą ilość wyrobów zawierających azbest odnotowano na obiektach przemysłowych (80 m²) i innych budynkach (175 m²).

Szczegółowy rozkład ilości wyrobów azbestowych położonych na poszczególnych rodzajach zabudowy w danym sołectwie zawiera tabela poniżej.

⁶ „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Lipinki do roku 2032”, 2013 r.

Tabela 24. Ilość wyrobów azbestowych według rodzaju zabudowy w Gminie Lipinki w podziale na sołectwa

sołectwo	zabudowa	ilość wyrobów azbestowych w m ²	łącna ilość wyrobów azbestowych w m ²
Pagorzyna	gospodarcza	4 390	5 060
	mieszkaniowa	670	
Rozdziele	gospodarcza	1 280	1 610
	mieszkaniowa	280	
	przemysłowa	50	
Wójtowa	gospodarcza	3 930	4 500
	mieszkaniowa	490	
	inna	80	
Bednarka i Bednarskie	gospodarcza	2 750	3 120
	mieszkaniowa	340	
	inna	30	
Kryg	gospodarcza	2 830	3 200
	mieszkaniowa	330	
	inna	40	
Lipinki	gospodarcza	6 990	9 415
	mieszkaniowa	2 330	
	przemysłowa	30	
	inna	65	
			26 905

Źródło: Urząd Gminy Lipinki

W związku z tym, że wyroby z azbestu dopuszczone są do użytkowania do 2032 r., z terenu gminy Lipinki powinno być demontowanych i unieszkodliwionych (licząc od 2017 r. do 2032 r.) średnio raz w roku 1 793,7 m² wyrobów zawierających azbest.

5.2. Występowanie obszarów chronionych

Obszar gminy, ze względu na czystość terenu i jego położenie, charakteryzuje się dużym potencjałem turystycznym, wypoczynkowym i stwarza możliwości rozwoju w sektorze rolnictwa ekologicznego. Gmina Lipinki położona jest na pograniczu Beskidu Niskiego, Obniżenia Gorlickiego, Pogórza Jasielskiego i Dołów Jasielsko Sanockich, będących częścią

provincji Zewnętrzne Karpaty Zachodnie. Teren gminy zaliczany jest do pogórza Karpat, co wpływa na występowanie roślinności i ukształtowania terenu typowego dla tego piętra górskiego, w szczególności wielogatunkowych lasów liściastych. Głównym ciekim wodnym na obszarze Lipinek jest prawobrzeżny dopływ rzeki Ropy, Libuszanka, która w swoim początkowym biegu przepływa przez gminę, w związku z czym zaobserwować można także roślinność przywodną i florę typową dla dolin rzek.

Gmina przylega do Magurskiego Parku Narodowego, który, wraz z otuliną, chroniony jest zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, na terenie gminy występują więc obszary objęte różnymi formami ochrony. Park Narodowy powstał w 1995 roku, a jego powierzchnia całkowita wynosi 19 438,9 ha, objął on swoimi granicami centralną część Beskidu Niskiego, największego mezoregionu polskich Karpat. Magurski Park Narodowy położony jest w obrębie 7 gmin, 3 powiatów i 2 województw, przy czym jego powierzchnia w powiecie gorlickim wynosi 2 003,7 ha, natomiast w gminie Lipinki Park zajmuje teren równy 1 005,5 ha, co stanowi 15% całkowitej powierzchni gminy.

W gminie Lipinki występują także obszary chronione w ramach projektu Natura 2000, są to:

- Bednarka, kod obszaru Natura 2000: PLH120033

Obszar ten występuje na terenie gmin Lipinki i Dębowiec, jego powierzchnia wynosi 1 291,93 ha. Liczne gatunki roślinności charakterystyczne dla tego obszaru zostały pogrupowane, a ich stan oceniony. Łąki świeże zajmują największy obszar, tj. 338,19 ha, czyli około 26% jego całkowitej powierzchni. Według prognoz popartych tendencjami społeczno-gospodarczymi, stan łąk nie ulegnie pogorszeniu w przyszłości, a większość łąk w obszarze jest użytkowana prawidłowo, dlatego nie ma konieczności wprowadzania dodatkowych działań w zakresie ochrony czynnej. Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe są następną, znaczącą grupą roślinności. Łęgi występują na tym terenie głównie w postaci wąskich zarośli wzdłuż potoków biegnących pomiędzy łąkami i pastwiskami oraz zabudową wiejską. Na terenie obszaru chronionego zaobserwować można także siedlisko kwaśnej buczyny górskiej, które zajmuje w obszarze 5,31 ha, a stopień jego reprezentatywności oznaczono jako znaczący.

Bednarka charakteryzuje się także dobrze zachowanymi siedliskami żyznej buczyny karpackiej, łącznie zajmują one zajmuje w obszarze 101,26 ha. Wymienić należy także grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, raz jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach;

- Beskid Niski, kod obszaru Natura 2000: PLB180002

Występuje na terenie powiatów gorlickiego, sanockiego, nowosądeckiego, jasielskiego i krośnieńskiego, powierzchnia obszaru wynosi 151 966,61 ha. Roślinność układa się w dwa piętra, tj. pogórze, zajęte w większości przez pola uprawne i łąki, w jedynie niewielkiej części zaś przez lasy grądowe, oraz piętro regla dolnego, charakteryzujące się występowaniem buczyny i nasadzeniami świerkowymi. Teren ten ma duże znaczenie dla ochrony ptaków, jako, że występuje na nim co najmniej 40 gatunków, w tym największa w Polsce kolonia orlika krzykliwego i puszczyka uralskiego. Według programu Natura 2000, Beskid Niski jest najważniejszą w kraju ostoją orła przedniego, bociana czarnego, dzięciołów oraz muchołówki małej, zaobserwowano także znaczną liczebność derkacza;

- Ostoja Magurska, kod obszaru Natura 2000: PLH180001

Obszar ten występuje na terenie powiatów jasielskiego, gorlickiego i krośnieńskiego, zajmując powierzchnię 20 104,73 ha. Zbiorowiska nieleśne tworzą niewielkie enklawy, przez Beskid Niski przebiegają granice występowania różnorodnych gatunków roślin, teren jest zatem charakteryzowany jako obszar przejściowy pomiędzy Karpatami Zachodnimi oraz Wschodnimi. Wyróżnione są tu dwa piętra roślinności, pogórze i regiel dolny. Na terenie dominujące jest występowanie fauny typowej dla puszczy, w tym niedźwiedzi, wilków i rysi. O bogatej faunie świadczy około 800 gatunków roślin naczyniowych, 675 gatunków grzybów, 145 gatunków porostów i 91 gatunków śluzowców. Jest to obszar występowania roślin i zwierząt chronionych, rzadkich i zagrożonych. Kościół w Bednarce wymieniony został jako najważniejsze w tym rejonie miejsce występowanie nietoperzy, zasiedlających strych kościoła, uwarunkowane otworami i szczelinami w stolarce wieży kościelnej;

- Wisłoka z dopływami, kod obszaru Natura 2000: PLH180052

Występuje na terenie powiatów gorlickiego, jasielskiego, dębickiego oraz krośnieńskiego, powierzchnia obszaru wynosi 2651,03 ha. Jest to istotna ostoja różnych gatunków ryb oraz miejsce występowania cennych zbiorowisk roślinności, takich, jak lasy i zarośla łąkowe (w tym łągi wierzbowe i pozostałości łągów topolowych, fragmenty podgórskiego łągu jesionowego oraz nadrzecznej i bagiennej olszynki górskiej i łągu wiązowo-dębowego). Wisłoka z dopływami stanowi zasób różnorodnych siedlisk rzadkich i często poddanych ochronie zwierząt związanych z środowiskiem wodnym.

Na terenie gminy Lipinki znajdują się także pomniki przyrody objęte ochroną w ramach ustawy. Są to:

- Grupa drzew w Lipinkach: dąb szypułkowy, lipa szerokolistna, olsza czarna;
- Dąb zlokalizowany w Pagorzynie.

5.3. Podsumowanie sfery środowiskowej

Z tabeli przedstawiającej analizę mierników wskaźnikowych (Tabela 2. Zestawienie wskaźników wykorzystanych w diagnozie z wykorzystaniem nazw, zjawisk, źródeł danych i sposobu obliczania) wynika, że problem występowania znacznej liczby wyrobów azbestowych występuje na terenie czterech sołectw:

- Bednarka,
- Bednarskie,
- Pagorzyna,
- Rozdziele.

W sołectwie Bednarka, leżącego w obrębie Natury 2000, zdiagnozowano problem występowania kwaśnej buczyny górskiej.

Podsumowaniem powyższych wskaźników jest sumaryczny wskaźnik degradacji.

Jednostka podziału	Ilość wyrobów azbestowych [m2]	Wskaźnik sumaryczny
<i>relacja na 1000 mieszkańców</i>		
Bednarka	11097,56	1,726908624
Bednarskie	8402,367	0,827794045
Kryg	1774,82	-1,383151195
Lipinki	4364,859	-0,519115919
Pagorzyna	6819,407	0,299719649
Rozdziele	6145,038	0,074750603
Wójtowa	2842,704	-1,026905807

Źródło: opracowanie własne

6. Sfera infrastrukturalna (przestrzenno-funkcjonalna, techniczna)

6.1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna

Powierzchnia gminy Lipinki wynosi 6 646 ha, stanowiąc 7% powierzchni powiatu gorlickiego. Użytki rolne to ponad połowa całej powierzchni gminy (4265 ha, 64%), największa zaś część zagospodarowana jest jako grunty orne (36% powierzchni). Mniejszy odsetek stanowią tereny zalesione (32%). Grunty zurbanizowane w gminie pokrywają powierzchnię blisko 3% terenu, natomiast grunty pod wodami, nieużytki i inne tereny to nieznaczny odsetek w gminie.

Tabela 25. Użytkowanie terenów gminy Krasocin w 2014 roku – wybrane kategorie

Wyszczególnienie powierzchni	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni gminy [%]
Użytki rolne razem, w tym m.in.:	4265	64,17
– grunty orne	2428	36,53
– sady	30	0,45
– łąki i pastwiska trwałe	1597	24,02
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem, w tym	2137	32,15

Wyszczególnienie powierzchni	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni gminy [%]
m.in.:		
– lasy	2076	31,23
– grunty zadrzewione i zakrzewione	61	0,91
Grunty pod wodami razem	45	0,67
Grunty zabudowane i zurbanizowane razem, w tym m.in.:	194	2,91
– tereny mieszkaniowe	7	0,10
– tereny przemysłowe	0	0,0
Nieużytki	3	0,04
Tereny różne	2	0,03
OGÓŁEM	6646	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych.

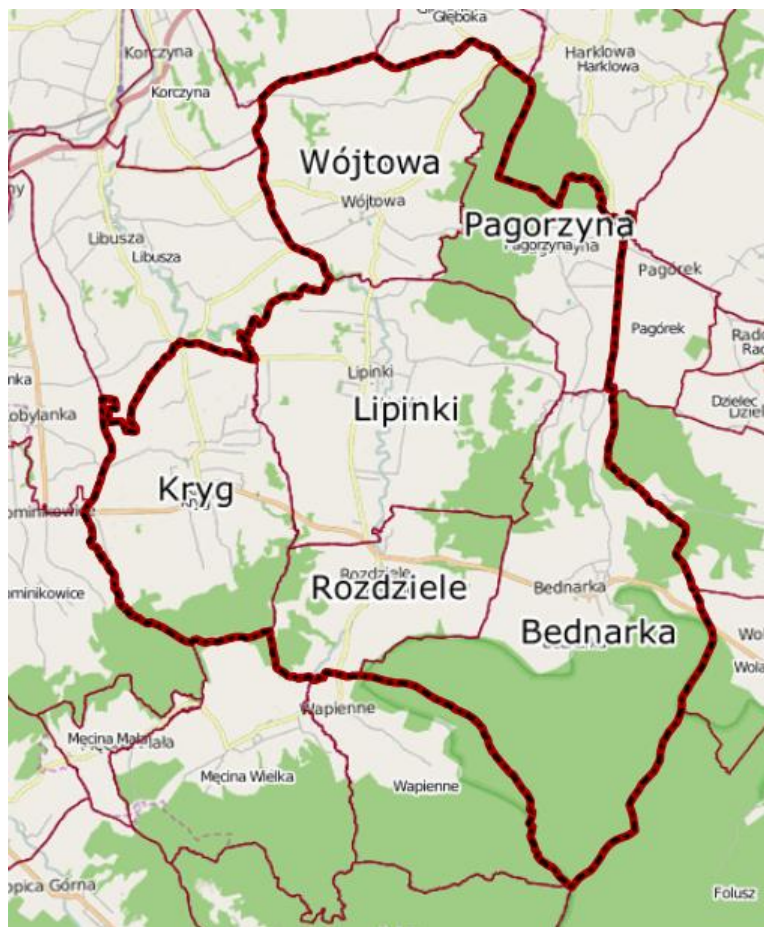
W poniższej tabeli przedstawiono wskaźniki dotyczące dróg.

Tabela 26. Wskaźniki dot. dróg w gminie Lipinki

	Długość dróg publicznych – gminnych [w km]	relacja na 1000 mieszkańców	Długość dróg wyposażonych w oświetlenie nocne [w km]	relacja na 1000 mieszkańców
Bednarka	5,3	32,3	3,4	20,7
Bednarskie	1,3	7,7	2,3	13,6
Kryg	15,9	8,8	21,1	11,7
Lipinki	16,4	7,6	15,3	7,1
Pagorzyna	2,9	3,9	5,8	7,8
Rozdziele	3,7	14,1	4,7	17,9
Wójtowa	16,6	10,5	17,6	11,1

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 6. Mapa gminy Lipinki

Źródło: <http://www.portal.gison.pl/lipinki/>

W strukturze powierzchni gminy w 2014 r. użytki rolne stanowiły 64,17%, a wśród nich najwięcej – grunty orne (2 428 ha). Drugie miejsce pod względem zajmowanej powierzchni, miały grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem (32,15%). Znacznie mniejszy udział miały grunty zabudowane i zurbanizowane razem, niecałe 3%. Natomiast, najmniejszą powierzchnię stanowiły grunty pod wodami razem, nieużytki i tereny różne.

Tabela 27. Struktura użytkowania powierzchni Gminy Lipinki w 2014 r.

użytek	powierzchnia [ha]	udział w całej powierzchni gminy
użytki rolne razem	4 265	64,17%
- grunty orne	2 428	
- sady	30	

użytek	powierzchnia [ha]	udział w całej powierzchni gminy
- łąki i pastwiska trwałe	1597	
- zabudowane	209	
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	2 137	32,15%
lasy	2 076	
grunty pod wodami razem	45	0,68%
grunty zabudowane i zurbanizowane razem	194	2,92%
- tereny mieszkaniowe	7	
- tereny rekreacji i wypoczynku	6	
- drogi	174	
nieużytki	3	0,05%
tereny różne	2	0,03%
ogółem	6 646	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

6.2. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

Przed rokiem 2014 na obszarze gminy nie występowały żadne zbiorcze systemy zaopatrywania mieszkańców w bieżącą wodę, w roku 2014 przedsięwzięto natomiast budowę sieci wodociągowej. Zbudowano dwa odcinki, wraz ze stacjami uzdatniania wody, które zlokalizowane są w Krygu oraz w Rozdzielu, z siecią o łącznej długości 2,4 km. Podłączonych do sieci zostało 25 budynków, przy czym woda pozyskiwana jest przez pozostałych mieszkańców z prywatnych źródeł. W planach gminy jest dalsza rozbudowa sieci wodociągowej przy skupiskach budynków, zauważono także potencjał w poprowadzeniu sieci zasilanej wodą z Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Gorlicach. Aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie sieci wodnej, niezbędne jest zapewnienie odbioru wód zanieczyszczonych. Szczegółowe użycie sieci wodociągowej na terenie gminy przedstawione jest poniżej.

Tabela 28. Sieć wodociągowa w gminie Lipinki w 2015 roku

długość czynnej sieci rozdzielczej	2,4 km
------------------------------------	--------

przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	25 szt.
woda dostarczona gospodarstwom domowym	3,2 dam ³
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	87 osób
zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	0,5 m ³

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych.

Ścieki bytowo-komunalne z obszaru Gminy Lipinki odprowadzane są do dwóch oczyszczalni ścieków, które umiejscowione są :

- W Lipinkach. Oczyszczalnia obsługuje wieś Kryg i część Lipinek, jej przepustowość wynosi 111m³ na dobę.
- W Wójtowej. Oczyszczalnia odbiera ścieki z Lipinek, Pagorzyny, Rozdziela i Wójtowej.

Obie oczyszczalnie są typu SBR (sekwencyjny biologiczny reaktor) i działają w oparciu o norweską technologię BIOVAC. Oczyszczalnie ścieków umieszczone są w oddzielnych budynkach, stanowiąc system zamknięty. Oprócz powyższych systemów oczyszczania ścieków na terenie Gminy Lipinki zlokalizowanych jest także 49 przydomowych (indywidualnych) oczyszczalni ścieków. Wszystkie zostały wyposażone w drenaż rozsączający oczyszczone ścieki po powierzchni ziemi.

W 2015 roku sieć wodociągowa w gminie Lipinki wyniosła 2,89 km. Należy jednak zaznaczyć, że istniała ona tylko w takich sołectwach jak: Kryg i Rozdziele (łącznie 29 budynków korzystających z sieci wodociągowej). Oznacza to, że odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej jest bardzo niski i w 2015 r. wyniósł 1,4%. Dostęp do sieci kanalizacyjnej natomiast był znacznie większy – tj. 101,69 km (2142 budynków mieszkalnych). Największy odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub przydomowych oczyszczalni stanowią takie sołectwa jak: Kryg (74,7%) oraz Lipinki (60,2%).

Tabela 29. Sieć kanalizacyjna w gminie Lipinki w roku 2015.

L.p.	Miejscowość	Istniejąca sieć wodociągowa [w km]	Liczba budynków korzystających z sieci wodociągowej	Istniejąca sieć kanalizacyjna [w km]	Liczba budynków mieszkalnych	Liczba budynków korzystających z sieci kanalizacyjnej lub przydomowych oczyszczalni ścieków (łącznie)	Odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej	Odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub przydomowych oczyszczalni
1.	Lipinki	0	0	28,94	669	403 (w tym 0 przydomowych oczyszczalni)	0	60,2
2.	Kryg	1,02	6	43,81	533	398 (w tym 1 przydomowa oczyszczalnia)	0,9	74,7
3.	Wójtowa	0	0	14,84	497	205 (w tym 27 przydomowych oczyszczalni)	0	41,2
4.	Pagorzyna	0	0	11,46	241	56 (w tym 1 przydomowa oczyszczalnia)	0	23,2
5.	Bednarka	0	0	0	115	42 przydomowych oczyszczalni	0	36,5
6.	Bednarskie	0	0	0	0	0	0	0
7.	Rozdziele	1,87	24	2,64	87	32 (w tym 6 przydomowych oczyszczalni)	27,6	36,8

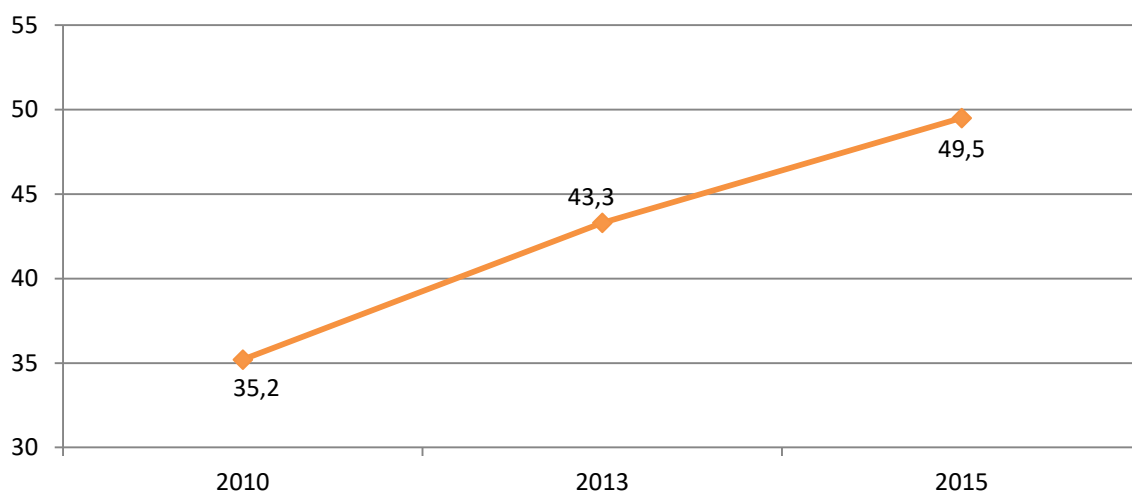
L.p.	Miejscowość	Istniejąca sieć wodociągowa [w km]	Liczba budynków korzystających z sieci wodociągowej	Istniejąca sieć kanalizacyjna [w km]	Liczba budynków mieszkalnych	Liczba budynków korzystających z sieci kanalizacyjnej lub przydomowych oczyszczalni ścieków(łącznie)	Odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej	Odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub przydomowych oczyszczalni
	GINA LIPINKI	2,89	29	101,69	2142	1060(w tym 77 przydomowych oczyszczalni)	1,4	49,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy

Długość sieci kanalizacyjnej w gminie w roku 2010 liczyła 68,7 km, a przyłączonych do niej budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania było 765. W związku z rozbudową sieci na przestrzeni pięciu lat wskaźniki te zwiększyły się, odpowiednio o 48% i 35%.

Udział osób korzystających z instalacji kanalizacyjnej kształtował się w 2015 r. na poziomie 53,1%. Była to zarazem najwyższa wartość w okresie pięciu lat, i zdecydowanie wyższa niż w roku 2010, gdzie 35,2% mieszkańców korzystało z sieci kanalizacyjnej.

Rysunek 7. Korzystający z instalacji kanalizacyjnej w % ogółu ludności Gminy Lipinki w latach 2010-2014 [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych.

W poniższej tabeli przedstawiono wskaźniki z uwzględnieniem poszczególnych miejscowości.

Tabela 30. Wskaźniki dot. sieci wodociągowej i kanalizacyjnej

	Istniejąca sieć wodociągowa [w km]	relacja na 1000 mieszkańców	Liczba budynków korzystających z sieci wodociągowej	relacja na 1000 mieszkańców	Istniejąca sieć kanalizacyjna [w km]	relacja na 1000 mieszkańców	Odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej	relacja na 1000 mieszkańców	Odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub przydomowych oczyszczalni	relacja na 1000 mieszkańców
Bednarka	0	0	0	0	0	0	0	0	36,5	222,6
Bednarskie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kryg	1	0,57	6	3,33	43,8	24,3	0,9	0,5	74,7	41,4

	Istniejąca sieć wodociągowa [w km]	relacja na 1000 mieszkańców	Liczba budynków korzystających z sieci wodociągowej	relacja na 1000 mieszkańców	Istniejąca sieć kanalizacyjna [w km]	relacja na 1000 mieszkańców	Odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej	relacja na 1000 mieszkańców	Odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub przydomowych oczyszczalni	relacja na 1000 mieszkańców
Lipinki	0	0	0	0	28,9	13,42	0	0	60,2	27,9
Pagorzyna	0	0	0	0	11,5	15,44	0	0	23,2	31,3
Rozdziele	1,9	7,14	24	91,6	2,6	10,08	27,6	105,3	36,8	140,5
Wójtowa	0	0	0	0	14,8	9,37	0	0	41,2	26

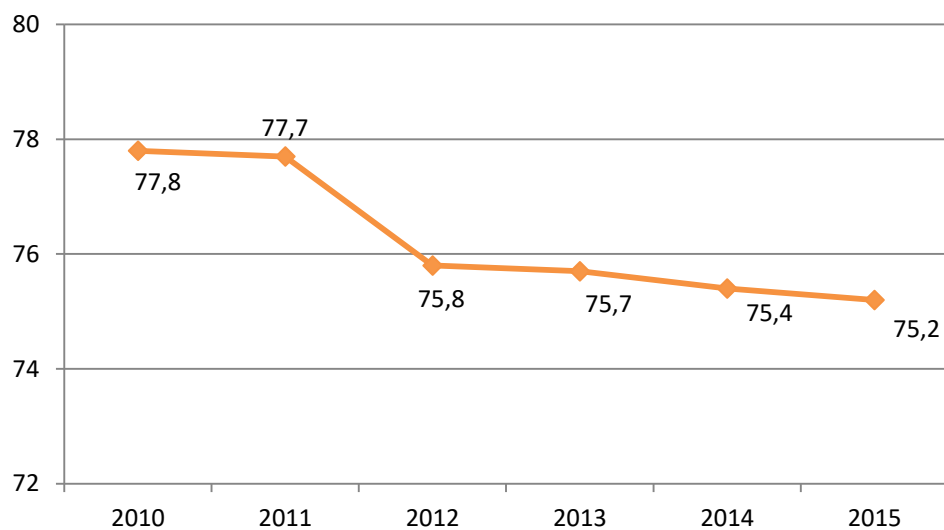
Źródło: opracowanie własne.

6.3. Sieć gazowa, elektryczna i ciepłownicza

Gmina Lipinki jest w całości zelektryfikowana. Energia elektryczna dostarczana jest od strony stacji GPZ 110/30/15 KV w Niegłowicach oraz Bieczu, siecią średnich napięć 15 i 30 KV w wykonaniu napowietrznym.

Teren gminy jest także w całości zgazyfikowany w związku z budową gazociągu wysokoprężnego Jasło- Gorlice- Nowy Sącz. W roku 2015 aż 75,2% mieszkańców gminy korzystało z sieci gazowniczej, jednakże zanotowano stały spadek o 3% w porównaniu z 2010r., kiedy to odnotowano najwyższy wskaźnik (77,8%).

Rysunek 8. Korzystający z instalacji gazociągowej w % ogółu ludności Gminy Lipinki w latach 2010-2015 [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych.

Tabela 31. Sieć gazownicza w gminie Lipinki w latach 2010-2015.

	jednostka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
długość czynnej sieci ogółem	m	103 758	103 766	104 067	104 172	104 430	104,430
czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieskalnych)	szt.	1 572	1 573	1 582	1 593	1 607	1 623
czynne przyłącza do budynków mieszkalnych	szt.	-	-	-	-	1 548	1 564
odbiorcy gazu	gospodarstwa	1 431	1430	1429	1442	1453	1458
zużycie gazu	tys. m ³	634,7	596,7	618,7	644,0	572,1	628,9
ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	5 307	5 295	5 155	5 139	5 116	5 100

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych.

6.4. Zasoby mieszkaniowe

Układ urbanistyczny przedmiotowej gminy regulowany jest zasadami gospodarki nieruchomościami. Niniejsza polityka przestrzenna wynika z ustalonego Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Lipinki (dalej jako: *Plan* lub *mpzp*), który obejmuje wsie: Bednarka, Kryg, Lipinki, Pagorzyna, Rozdziele i Wójtowa. Obowiązujący *Plan* zawiera postanowienia dotyczące powiększenia lub wprowadzenia terenów zabudowy przemysłowej, mieszkaniowej, pensjonatowej i letniskowej, usług komercyjnych i publicznych oraz terenów parkingów i wyznaczenia terenów zieleni urządzonej i terenów pod zalesianie. *Mpzp* wyznacza na terenie gminy Lipinki na trzy obszary funkcjonalno-przestrzenne:

- obszar przyrodniczy o funkcji ekologicznej i ochronnej,
- obszar rolno-osadniczy o kierunku uprawowo-hodowlanym,
- obszar osadniczo-rolniczy o koncentracji osadnictwa i działalności gospodarczej.

W przeciągu pięciu lat zmieniła się sytuacja dotycząca zasobów mieszkaniowych. Między innymi wrosła liczba mieszkań, tj. o 4,23%; na koniec 2015 r. było ich prawie 2 tys. Równocześnie zwiększyła się liczba izb, tj. o 5,75% oraz łączna powierzchnia użytkowa mieszkań (z 155 941 m² w 2010 r. do 166 890 m² w 2015 r.).

Tabela 32. Zasoby mieszkaniowe na terenie Gminy Lipinki w latach 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
mieszkania	1 879	1 895	1 914	1 936	1 949	1 962
izby	7 969	8 063	8 177	8 304	8 381	8 455
powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]	155 941	158 193	160 568	163 481	165 281	166 890

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

6.5. Zabudowa techniczna

Analiza struktury przestrzenno-funkcjonalnej pozwala zidentyfikować najważniejsze problemy przestrzenne oraz wynikające z tego zagrożenia i szanse. Niewłaściwy stan zabudowy powodowany jest przez szereg problemów, takich jak: zaburzony ład architektoniczno-urbanistyczny, spadek poczucia bezpieczeństwa mieszkańców oraz zmniejszona jakość życia.

Jakość życia w gospodarstwach domowych oraz jakość korzystania z budynków publicznych w głównej mierze zależne jest od warunków mieszkaniowych i użytkowych. Poziom ten m.in. zależny jest od infrastruktury techniczno-sanitarnej. W gminie Lipinki największy odsetek budynków podłączonych do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej przypadł na sołectwo Rozdziele. Dla tej samej jednostki pomocniczej gminy oraz dla sołectwa Bednarka uzyskano najwyższy wskaźnik odsetka budynków mieszkalnych podłączonych przydomowych oczyszczalni. Dla pozostałych sołectw analizowane wskaźniki nie przekraczają średniej, tj. odsetek w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

Tabela 33. Udział budynków korzystających z sieci techniczno-sanitarnej na terenie Gminy

Sołectwo	Odsetek budynków korzystających z sieci wodociągowej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Odsetek budynków podłączonych do sieci kanalizacyjnej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub przydomowych oczyszczalni w przeliczeniu na 1000 mieszkańców
Bednarka	0	0	222,6
Bednarskie	0	0	0
Kryg	3,33	0,5	41,4
Lipinki	0	0	27,9
Pagorzyna	0	0	31,3
Rozdziele	91,6	105,3	140,5
Wójtowa	0	0	26

Źródło: opracowanie własne

Dodatkowo ważną częścią infrastruktury technicznej jest stan budynków użyteczności publicznej i obiektów zabytkowych. Największy odsetek budynków użyteczności publicznej na terenie gminy wiejskiej, które wymagają remontu, znajduje się w sołectwie Bednarskie i Rozdziele. Natomiast, w odniesieniu do obiektów zabytkowych, wymagające remontu lub modernizacji, mają miejsce w sołectwie Lipinki i Rozdziele.

Tabela 34. Wskaźniki dot. zabudowy technicznej

Solectwo	Liczba budynków użyteczności publicznej	Odsetek budynków użyteczności publicznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Liczba budynków użyteczności publicznej wymagająca remontu	Odsetek budynków użyteczności publicznej wymagających remontu w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Liczba obiektów zabytkowych wg rejestru zabytków wymagająca remontu i modernizacji	Odsetek obiektów zabytkowych wg rejestru zabytków wymagających remontu i modernizacji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	liczba przystanków	relacja na 1000 mieszkańców
Bednarka	2	12,2	0	0	0	0	2	12,2
Bednarskie	1	5,917	1	5,917	0	0	1	5,917
Kryg	5	2,773	2	1,109	0	0	7	3,882
Lipinki	13	6,027	5	2,318	2	0,927	9	4,172
Pagorzyna	4	5,391	1	1,348	0	0	4	5,391
Rozdziele	3	11,45	1	3,817	1	3,817	2	7,634
Wójtowa	7	4,422	3	1,895	1	0,632	4	2,527

Źródło: opracowanie własne

6.6. Służba zdrowia

W zakresie ochrony zdrowia i życia na terenie jednostki wiejskiej funkcjonuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Lipinkach⁷.

W ramach NZOZ w Lipinkach działają przychodnie: podstawowej opieki zdrowotnej, stomatologiczna, wielospecjalistycznej opieki ambulatoryjnej. Ponadto, funkcjonują takie jednostki jak:

- Gabinet lekarza POZ
- Medycyna rodzinna - leczenie w ramach podstawowej opieki zdrowotnej

⁷<http://www.zdronet.pl/niepubliczny-zaklad-opieki-zdrowotnej-w-lipinkach-lipinki,9486,przychodnia.html> [z dnia 06.12.2016r.]

- Medycyna pracy - medycyna pracy
- Gabinet medycyny szkolnej
- Medycyna szkolna - medycyna szkolna
- Gabinet pielęgniarstwa środowiskowo-rodzinnej
- Medycyna rodzinna - leczenie w ramach podstawowej opieki zdrowotnej
- Gabinet położnej środowiskowo-rodzinnej
- Położnictwo i ginekologia - leczenie w ramach podstawowej opieki zdrowotnej
- Gabinet stomatologiczny
- Stomatologia zachowawcza z endodoncją - leczenie stomatologiczne
- Poradnia alergologiczna
- Alergologia - leczenie ambulatoryjne specjalistyczne
- Poradnia ginekologiczno-położnicza
- Poradnia laryngologiczna

6.7. Podsumowanie sfery infrastrukturalnej (przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej)

Analiza mierników wskaźnikowych wykazała, że na terenie sołectw występują następujące problemy:

- Bednarka – niedostateczne wyposażenie w oświetlenie nocne [km] oraz sieć wodociągową (w tym budynków);
- Bednarskie – mała liczba przyłączy do sieci wodociągowej; niski odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej lub przydomowych oczyszczalni; mała dostępność do dróg publicznych.
- Kryg – niedostateczne wyposażenie w sieć wodociągową i kanalizacyjną (w tym przyłączy do budynków); niewielki odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub przydomowych oczyszczalni; niska dostępność do dróg publicznych, w tym wyposażonych w oświetlenie nocne.

- Lipinki – mała liczba przyłączy do sieci wodociągowej; niski odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub przydomowych oczyszczalni; niedostateczna dostępność do dróg publicznych i wyposażonych w oświetlenie nocne.
- Pagorzyna – brak rozwiniętej sieci wodociągowej, kanalizacyjnej; niski odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i przydomowych oczyszczalni; niski poziom dostępności do dróg publicznych, w tym wyposażonych w oświetlenie nocne.
- Rozdziele – niedostateczna liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej.
- Wójtowa – mała liczba przyłączy do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej; niski odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i przydomowych oczyszczalni; niedostateczny dostęp do dróg publicznych, w tym wyposażonych w oświetlenie nocne.

Podsumowaniem powyższych wskaźników jest sumaryczny wskaźnik degradacji wskazujący na odchylenie wartości od średniej dla gminy w poszczególnych aspektach.

Tabela 35. Sumaryczny wskaźnik degradacji – sfera przestrzenno-funkcjonalna

Jednostka podziału	liczba przystanków	Liczba budynków użyteczności publicznej wymagająca remontu	Liczba obiektów zabytkowych wg rejestru zabytków wymagająca remontu i modernizacji	SUMARYCZNY WSKAŹNIK DEGRADACJI
wyczenia do sumarycznego wskaźnika				
Bednarka	2,107366	-1,28862	-0,59406	0,224686
Bednarskie	-0,01467	1,965065	-0,59406	1,356341
Kryg	-0,70197	-0,6788	-0,59406	-1,97483
Lipinki	-0,60403	-0,01398	0,122988	-0,49502
Pagorzyna	-0,19232	-0,54737	-0,59406	-1,33375
Rozdziele	0,565235	0,810299	2,358432	3,733966
Wójtowa	-1,15961	-0,24659	-0,1052	-1,5114

Źródło: opracowanie własne

Tabela 36. Sumaryczny wskaźnik degradacji – sfera techniczna

Jednostka podziału	Istniejąca sieć wodociągowa [w km]	Liczba budynków korzystających z sieci wodociągowej	Odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej	Długość dróg wyposażonych w oświetlenie nocne [w km]	SUMARYCZNY WSKAŹNIK DEGRADACJI
wyczenia do sumarycznego wskaźnika degradacji					
Bednarka	0,445369	0,425392	0,410507	-1,69374	-0,41247

Bednarskie	0,445369	0,425392	0,410507	-0,16322	1,118053
Kryg	0,214886	0,320937	0,396927	0,246363	1,179113
Lipinki	0,445369	0,425392	0,410507	1,237973	2,519241
Pagorzyna	0,445369	0,425392	0,410507	1,087075	2,368344
Rozdziele	-2,44173	-2,4479	-2,44946	-1,09015	-8,42925
Wójtowa	0,445369	0,425392	0,410507	0,375703	1,656972

Źródło: opracowanie własne

7. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Po przeprowadzeniu analizy wskaźnikowej, wyodrębnione zostały obszary kryzysowe wymagające interwencji. Zgodnie z ustaw o rewitalizacji, na wybranym terenie występują negatywne zjawiska w takich sferach jak:

- Społeczna;
- Gospodarcza;
- Środowiskowa;
- Przestrzenno-funkcjonalna.

Obszar zdegradowany wybrany został na podstawie danych, zaprezentowanych w metodologii. Zgodnie ze wskaźnikami, największymi problemami charakteryzują się takie obszary jak:

- Bednarskie;
- Kryg;
- Lipinki;
- Wójtowa.

Tabela 37. Kumulacja negatywnych zjawisk na terenie Gminy Lipinki

Liczba mieszkańców	Nazwa	Podsumowanie
164	Bednarka	10
169	Bednarskie	13

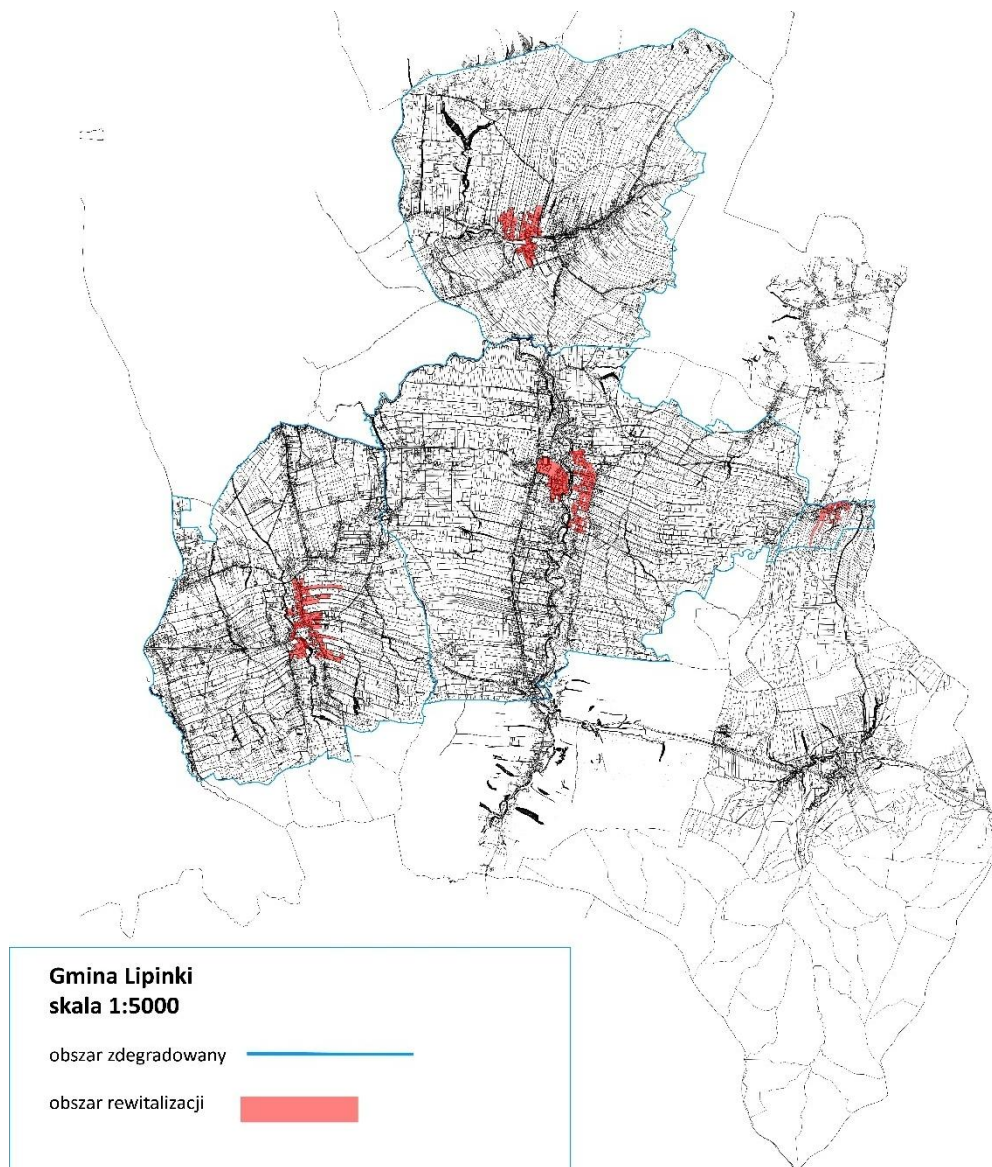
Liczba mieszkańców	Nazwa	Podsumowanie
1803	Kryg	13
2157	Lipinki	15
742	Pagorzyna	12
262	Rozdziele	11
1583	Wójtowa	17

Źródło: opracowanie własne.

Na wybranych obszarach zdegradowanych mieszka 83% ludności gminy. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, wybrany obszar nie może przekroczyć 20% powierzchni gminy i 30% mieszkańców, obszar rewitalizacji powinien zostać zmniejszony. Pod uwagę należy wziąć przede wszystkim zdiagnozowane problemy, lokalny potencjał oraz zdanie mieszkańców, przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz ekspertów, którzy najlepiej znają specyfikę gminy.

Poniżej znajduje się mapa prezentująca obszar zdegradowany:

Rysunek 9. Mapa obszaru zdegradowanego i rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy zasadniczej.

8. Charakterystyka obszaru rewitalizacji

W związku z tym, że obszar rewitalizacji nie może przekroczyć 20% powierzchni gminy i 30% mieszkańców, obszar zdegradowany należy znacznie ograniczyć. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, na obszarze rewitalizacji należy przeprowadzić analizę negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów.

Jako obszar rewitalizacji zostały wskazane te obszary, które odznaczają się największą liczbą zaludnienia i jednocześnie największym natężeniem zjawisk negatywnych. Obszar rewitalizacji omówiony i skonsultowany został na warsztatach przeprowadzonych w takich miejscowościach jak: Bednarskie, Wójtowa, Lipinki, Kryg (obszary zdegradowane).

Spotkania odbyły się w dniach 05-07.12.2016 r. w: budynku wiejskim w Wójtowej, budynku wiejskim w Bednarskim, Urzędzie Gminy Lipinki oraz Zespole Szkół w Krygu. Podczas warsztatów pogłębiono takie aspekty jak: problemy występujące na obszarze zdegradowanym oraz przyczyny ich występowania zarówno w sferze społecznej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej, gospodarczej oraz atuty wyznaczonego obszaru.

Szczegółowa mapa została przedstawiona na poniższym rysunku.

Rysunek 10. Mapa obszaru rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy zasadniczej.

8.1. Podobszar rewitalizacji - Lipinki

Na wybranym obszarze rewitalizacji mieszka 280 mieszkańców, co stanowi 4,07% mieszkańców gminy. Mieszkańcy podkreślali, że głównymi problemami występującymi w sferze społecznej w Lipinkach są:

- Zbyt mała aktywność mieszkańców;
- Problemy związane z alkoholizmem, ubóstwem;

- Brak zajęć pozalekcyjnych;
- Niewystarczające warunki lokalowe.

Za główne przyczyny powstawania tych problemów wskazano przede wszystkim bardzo małe zaangażowanie mieszkańców w rozwiązywanie lokalnych problemów, stosunkowo wysoki wskaźnik bezrobocia, bezradność mieszkańców, brak zajęć dodatkowych oraz brak odpowiedniej oferty do spędzania czasu wolnego.

W sferach przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej zwrócono przede wszystkim uwagę na brak dostosowania budynków do potrzeb mieszkańców (tj. przedszkola i szkoły), nierozwinięta sieć wodociągowa i kanalizacyjna, wysoki wskaźnik pokrycia azbestowego budynków oraz ogólny zły stan budynków. Mieszkańcy wskazali, że główną przyczyną występowania takich problemów jest brak środków finansowych.

W przypadku sfery gospodarczej, największymi problemami w Lipinkach są niski poziom przedsiębiorczości oraz ograniczone środki własne na rozwój działalności gospodarczej. Problemami są także: niewystarczające wsparcie dla osób bezrobotnych oraz niewystarczająca liczba działań promocyjnych dot. lokalnych wytwórców. Przyczynami takiego stanu rzeczy jest przede wszystkim zbyt duża odległość od dużych ośrodków miejskich. Należy także podkreślić brak chęci lokalnych mieszkańców do przekwalifikowania się oraz nieodpowiedni wybór kierunków kształcenia. Wśród przyczyn wymieniono również likwidację dużych przedsiębiorstw oraz niewielkie wynagrodzenie na rynku lokalnym.

Mieszkańcy podkreślili jednak także atuty obszaru rewitalizacji, które w konsekwencji mogą zostać wykorzystane jako lokalne potencjały:

- Prężnie działające centrum kultury;
- Przygotowana infrastruktura sportowa i edukacyjna;
- Parki oraz ścieżki spacerowe;
- Działalność organizacji pozarządowych;
- Walory przyrodnicze;
- Baza noclegowa sprzyjająca rozwojowi turystyki.

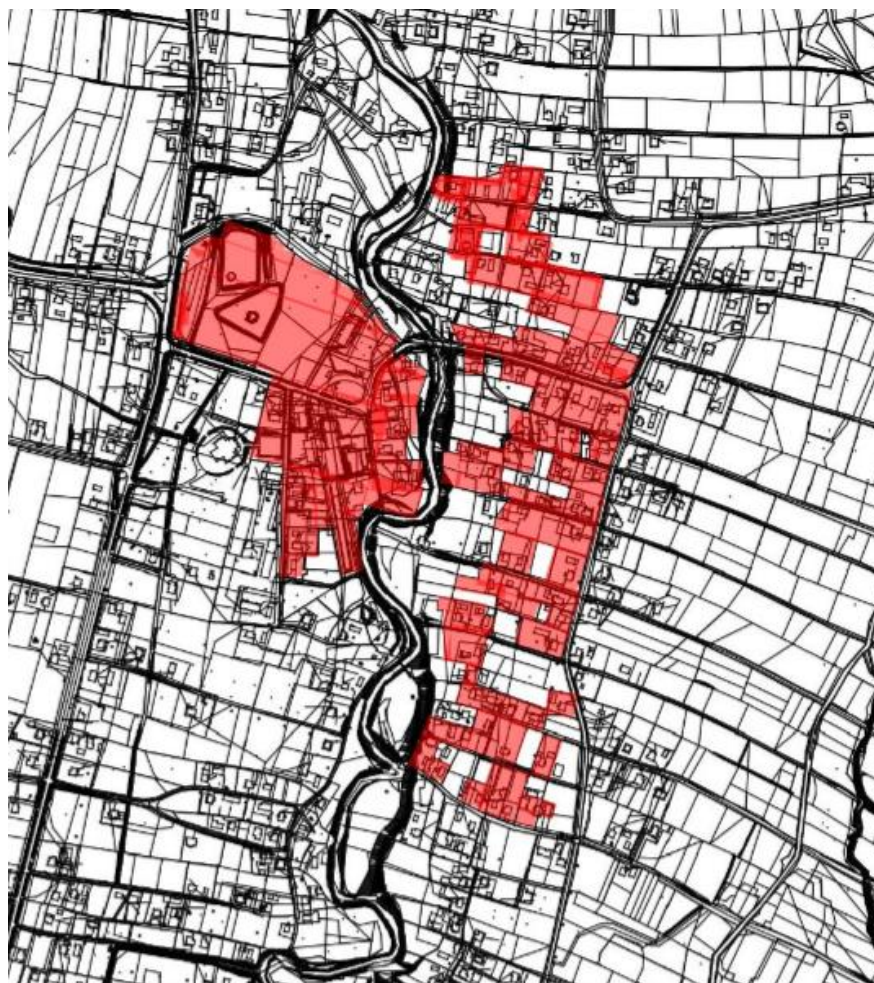
W poniższej tabeli przedstawiono dane w przeliczeniu na liczbę mieszkańców danej miejscowości.

Tabela 38. Podobszar rewitalizacji - Lipinki

Problem	%ludności na wybranym podobszarze
Stypendia (liczba przyznanych stypendiów)	6,42%
Dożywianie (liczba osób)	1,42%
Bezrobocie (liczba osób)	2,50%
Ubóstwo (liczba osób)	2,85%
Wielodzietność (liczba osób)	0,35%
Niepełnosprawność (liczba osób)	1,10%
Długotrwała lub ciężka choroba (liczba osób)	0,71%
Kanalizacja (liczba budynków niepodłączonych)	2,50%
Przedsiębiorcy (liczba przedsiębiorstw)	3,21%

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 11. Mapa podobszaru rewitalizacji - Lipinki

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy zasadniczej.

8.2. Podobszar rewitalizacji Wójtowa

Na wyznaczonym terenie mieszka 191 ludności, tj. 2,78% mieszkańców gminy. Spotkanie zostało podzielone na dwie części, tj. zaprezentowanie podstawowych informacji na temat rewitalizacji oraz warsztaty. Wśród głównych problemów społecznych wymienione zostały przede wszystkim takie aspekty jak: niska frekwencja na zebraniach publicznych, niewielka liczba lokalnych przedsiębiorstw, stosunkowo niskie dochody mieszkańców, niewielka liczba imprez kulturalnych, zbyt mały zasięg działania organizacji. Zdaniem mieszkańców przyczynami takiego stanu rzeczy są: ograniczone fundusze, zła lokalizacja, emigracja ludzi

młodych, nadużywanie alkoholu oraz innych używek, bezradność i brak wartości społecznych.

W przypadku analizy problemów występujących w sferze przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej należy wymienić przede wszystkim: niewielka liczba miejsc parkingowych, brak chodników w miejscach kluczowych niewielki odsetek mieszkańców podłączonych do sieci wodociągowej oraz brak terenu rekreacyjno-sportowego. Zdaniem uczestników konsultacji to brak funduszy jest główną przyczyną pogłębiających się problemów.

Interesariusze rewitalizacji zostali także poproszeni o zastanowienie się nad problemami gospodarczymi. Mieszkańcy wskazali przede wszystkim na: niski poziom przedsiębiorczości, wysokie bezrobocie wśród absolwentów i ludności w wieku 40-60 lat, brak terenów do prowadzenia działalności. Przyczynami takiego stanu rzeczy są: brak wykwalifikowanej kadry, wysokie koszty zatrudnienia pracowników, likwidacja szkół zawodowych, patologie społeczne oraz brak chęci do pracy i emigracja ludzi młodych.

Podczas konsultacji mieszkańcy mogli także wskazać atuty wyznaczonego obszaru. Zdaniem uczestników mocnymi stronami obszaru rewitalizacji są: uwarunkowania przyrodnicze, możliwość turystyki rowerowej, zabytki, ekologiczne rolnictwo oraz oferta zapewniająca opiekę dzieciom w ramach zajęć świetlicowych. Należy wykorzystać przede wszystkim takie potencjały jak działalność organizacji pozarządowych, zespołu ludowego, klubu młodzieży oraz możliwość zagospodarowania stadionu wraz z zapleczem.

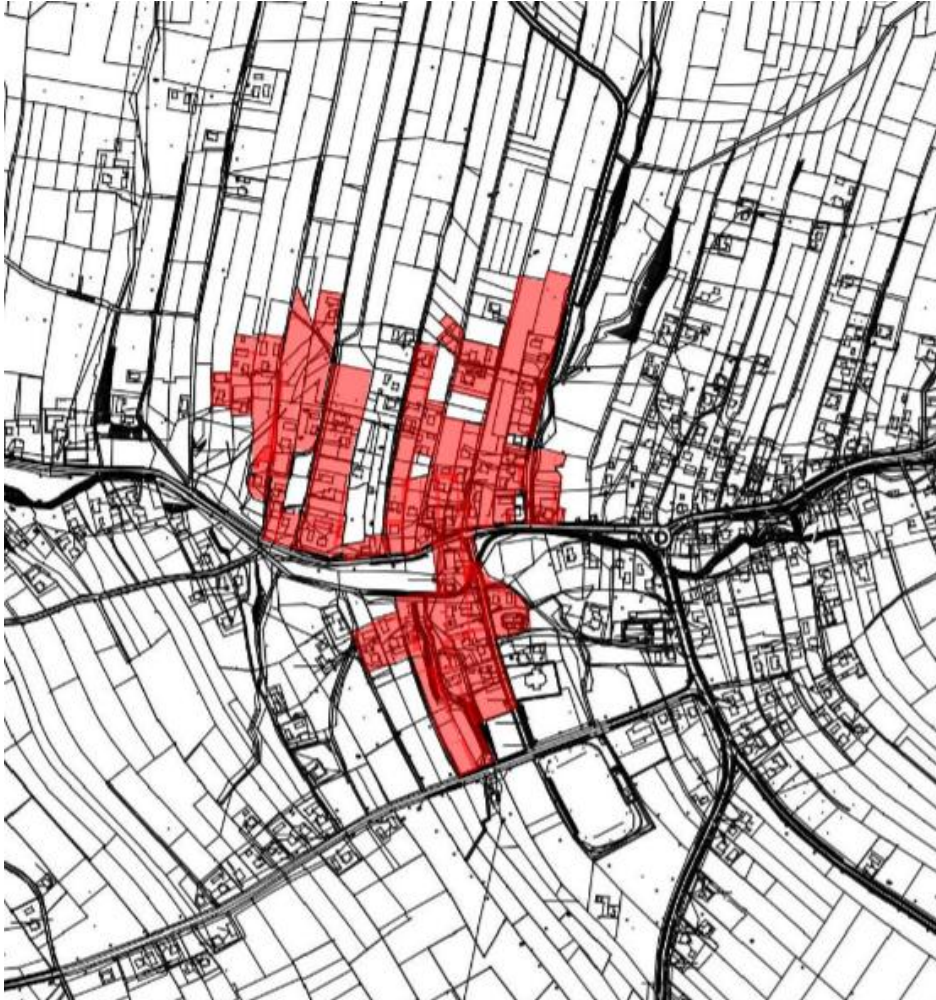
W poniższej tabeli przedstawiono dane w przeliczeniu na liczbę mieszkańców danej miejscowości.

Tabela 39. Podobszar rewitalizacji - Wójtowa

Problem	%ludności w miejscowości
Stypendia (liczba przyznanych stypendiów)	2,10%
Bezrobocie (liczba osób)	1,04%
Ubóstwo (liczba osób)	1,04%
Niepełnosprawność (liczba osób)	1,57%
Kanalizacja (liczba budynków niepodłączonych)	2,09%

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 12. Mapapodobszaru rewitalizacji - Wójtowa

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy zasadniczej.

8.3. Podobszar rewitalizacji Bednarskie

Obszar rewitalizacji w miejscowości Wójtowa stanowi 1,53% mieszkańców gminy. Obszar wybrany został na podstawie zidentyfikowanych problemów oraz lokalnych potencjałów. Wszystkie aspekty zostały poruszone na konsultacjach społecznych, które odbyły się 5 grudnia 2016 r. Uczestnicy spotkania zostali poproszeni o wskazanie problemów na obszarze rewitalizacji w takich sferach jak:

- Społeczna;
- Przestrzenno-funkcjonalna, środowiskowa i techniczna;
- Gospodarcza.

Zdaniem uczestników konsultacji społecznych, głównymi problemami występującymi na obszarze rewitalizacji są: wykluczenie osób starszych, bezrobocie, alkoholizm, słaba integracja młodzieży, niewielki odsetek osób podłączonych do sieci wodociągowej i kanalizacyjnych, brak terenów i obiektów sportowych, brak placów zabaw, stosunkowo duża liczba budynków pokrytych eternitem, niewielka liczba zakładów pracy oraz brak promocji gospodarczej i instytucji otoczenia biznesu. Mieszkańcy wskazali także na przyczyny występowania tych zjawisk, tj. brak środków finansowych, brak przygotowania zawodowego, niska świadomość mieszkańców w zakresie niebezpieczeństwa występowania azbestu na budynkach oraz brak wsparcia dla tworzenia nowych inwestycji.

Zdaniem mieszkańców jednak, należy podkreślić także potencjał obszaru rewitalizacji, który powinien zostać wykorzystany w trakcie realizacji programu rewitalizacji:

- Położenie obszaru rewitalizacji;
- Aktywność lokalnych klubów i stowarzyszeń;
- Możliwość wykorzystanie budynku wiejskiego;
- Bliskość zabudowań;
- Warunki przyrodnicze.

W poniższej tabeli przedstawiono dane w przeliczeniu na liczbę mieszkańców danej miejscowości.

Tabela 40. Podobszar rewitalizacji - Bednarskie

Problem	%ludności w miejscowości
Stypendia (liczba przyznanych stypendiów)	17,14%
Bezrobocie (liczba osób)	1,90%
Ubóstwo (liczba osób)	3,80%
Wielodzietność (liczba osób)	0,95%

Problem	%ludności w miejscowości
Niepełnosprawność (liczba osób)	2,85%
Długotrwała lub ciężka choroba (liczba osób)	0,95%
Przedsiębiorcy (liczba przedsiębiorstw)	0,95%

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 13. Mapa podobszaru rewitalizacji - Bednarskie

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy zasadniczej.

8.4. Podobszar rewitalizacji Kryg

Wyznaczony obszar rewitalizacji stanowi 4,06% mieszkańców gminy. Obszar wybrany został w oparciu o zidentyfikowane problemy oraz lokalne potencjały. Zdaniem uczestników konsultacji, głównymi problemami występującymi w sferze społecznej są: brak aktywności mieszkańców, niewielka motywacja lokalnej ludności do działania społecznego, pojawiające się zjawisko wykluczenia społecznego, wysokie bezrobocie oraz brak oferty spędzania czasu wolnego. Uczestnicy konsultacji wskazali, że głównymi przyczynami tych problemów są: brak

ośrodków kulturalnych oraz organizacji pozarządowych, niska aktywność lokalnej społeczności, niewielka liczba dodatkowych zajęć dla młodzieży oraz seniorów.

Wśród głównych problemów w sferach przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej wymienione zostały takie aspekty jak: konieczność budowy parkingów i chodników w kluczowych miejscach, przedszkola oraz rozbudowa sieci wodociągowej, potrzeba remontu budynków. Mieszkańcy wskazali, że to brak środków finansowych oraz niewielka liczba zakładów pracy wpływają na pojawiające się problemy w miejscowości. W sferze gospodarczej mieszkańcy wskazali przede wszystkim na takie problemy jak: brak zakładów pracy, niskie poczucie bezpieczeństwa, niska przedsiębiorczość lokalnych pracodawców, brak promocji lokalnej. Wśród przyczyn takiego stanu rzeczy wymienione zostały: brak inwestorów, słabo rozwinięty rynek pracy, niski kapitał społeczny, niewielka liczba ofert dla osób bezrobotnych oraz brak infrastruktury poprawiającej bezpieczeństwo mieszkańców. Przy realizacji projektów rewitalizacji należy jednak pamiętać o lokalnych potencjałach, tj. lokalizacji miejscowości, wysokiej jakości środowiska naturalnego, umiejętność mieszkańców do wspólnego działania, funkcjonowanie ośrodka zdrowia, prężnie działające OSP oraz funkcjonowanie instytucji na terenie wsi.

W poniższej tabeli przedstawiono dane w przeliczeniu na liczbę mieszkańców danej miejscowości.

Tabela 41. Podobszar rewitalizacji - Kryg

Problem	%ludności w miejscowości
Stypendia (liczba przyznanych stypendiów)	1,07%
Bezrobocie (liczba osób)	1,07%
Ubóstwo (liczba osób)	1,07%
Niepełnosprawność (liczba osób)	1,07%
Długotrwała lub ciężka choroba (liczba osób)	0,71%
Kanalizacja (liczba budynków niepodłączonych)	4,65%
Przedsiębiorcy (liczba przedsiębiorstw)	3,22%

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 14. Mapa podobszaru rewitalizacji - Kryg

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy zasadniczej.

9. Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Jednostki pomocnicze Gminy Lipinki w 2015 r.....	7
Tabela 2. Zestawienie wskaźników wykorzystanych w diagnozie z wykorzystaniem nazw, zjawisk, źródeł danych i sposobu obliczania	9
Tabela 3. Wskaźniki dla poszczególnych miejscowości cz. 1.....	16
Tabela 4. Wskaźniki dla poszczególnych miejscowości cz. 2.....	17
Tabela 5. Sołectwa według powierzchni i liczby ludności	19
Tabela 6. Liczba ludności Gminy Lipinki w latach 2011 – 2015 na tle województwa i kraju ...	21
Tabela 7. Liczba mieszkańców Gminy Lipinki z podziałem na miejscowości	21
Tabela 8. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w Gminie Lipinki w 2015r.....	27
Tabela 9. Liczba osób i gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej w Gminie Lipinki w latach 2010-2015	29
Tabela 10. Wskaźniki dot. pomocy społecznej.....	30
Tabela 11. Liczba osób bezrobotnych w Gminie w latach 2010-2015	32
Tabela 12. Stopa bezrobocia w 2015 r.	34
Tabela 13. Wskaźnik dot. bezrobocia.....	34
Tabela 14. Frekwencja wyborcza	38
Tabela 15. Wskaźniki dotyczące bezpieczeństwa mieszkańców.....	39
Tabela 16. Podsumowanie sfery społecznej	40
Tabela 17. Sumaryczny wskaźnik degradacji – sfera społeczna i gospodarcza.....	43
Tabela 18. Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych na terenie gminy w latach 2010-2015	45
Tabela 19. Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych w sołectwach Gminy Lipinki w roku 2014	46
Tabela 20. Liczba gospodarstw ze względu na ich wielkość (stan na 31.12. 2-14 r.)	47
Tabela 21. Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych w sołectwach Gminy Lipinki w roku 2014	48
Tabela 22. Wskaźniki dot. średniego dochodu z działalności gospodarczej	49

Tabela 23. Występowanie pokryć azbestowych (pyty faliste) w Gminie Lipinki	52
Tabela 24. Ilość wyrobów azbestowych według rodzaju zabudowy w Gminie Lipinki w podziale na sołectwa	53
Tabela 25. Użytkowanie terenów gminy Krasocin w 2014 roku – wybrane kategorie.....	57
Tabela 26. Wskaźniki dot. dróg w gminie Lipinki	58
Tabela 27. Struktura użytkowania powierzchni Gminy Lipinki w 2014 r.	59
Tabela 28. Sieć wodociągowa w gminie Lipinki w 2015 roku	60
Tabela 29. Sieć kanalizacyjna w gminie Lipinki w roku 2015.	62
Tabela 30. Wskaźniki dot. sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	64
Tabela 31. Sieć gazownicza w gminie Lipinki w latach 2010-2015.	66
Tabela 32. Zasoby mieszkaniowe na terenie Gminy Lipinki w latach 2010-2015.....	67
Tabela 33. Udział budynków korzystających z sieci techniczno-sanitarnej na terenie Gminy	68
Tabela 34. Wskaźniki dot. zabudowy technicznej.....	69
Tabela 35. Sumaryczny wskaźnik degradacji – sfera przestrzenno-funkcjonalna	71
Tabela 36. Sumaryczny wskaźnik degradacji – sfera techniczna	71
Tabela 37. Kumulacja negatywnych zjawisk na terenie Gminy Lipinki	72
Tabela 38. Podobszar rewitalizacji - Lipinki.....	78
Tabela 39. Podobszar rewitalizacji - Wójtowa	80
Tabela 40. Podobszar rewitalizacji - Bednarskie	82
Tabela 41. Podobszar rewitalizacji - Kryg.....	84
Rysunek 1. Udział ludności w ekonomicznych grupach wieku w Gminie Lipinki w 2015 r.....	23
Rysunek 2. Liczba i płeć mieszkańców Gminy Lipinki w 2015 roku.....	23
Rysunek 3. Przyrost naturalny w Gminie Lipinki w latach 2010-2015 na tysiąc jednostek	25
Rysunek 4. Liczba uczniów i wychowanków przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjalnych w Gminie Lipinki w latach 2010-2015	26
Rysunek 5. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na terenie gminy Lipinki w latach 2010-2015.....	44
Rysunek 6. Mapa gminy Lipinki	59

Rysunek 7. Korzystający z instalacji kanalizacyjnej w % ogółu ludności Gminy Lipinki w latach 2010-2014 [%]	64
Rysunek 8. Korzystający z instalacji gazociągowej w % ogółu ludności Gminy Lipinki w latach 2010-2015 [%]	66
Rysunek 9. Mapa obszaru zdegradowanego i rewitalizacji.....	74
Rysunek 10. Mapa obszaru rewitalizacji	76
Rysunek 11. Mapa podobszaru rewitalizacji - Lipinki	79
Rysunek 12. Mapa podobszaru rewitalizacji - Wójtowa	81
Rysunek 13. Mapa podobszaru rewitalizacji - Bednarskie	83
Rysunek 14. Mapa podobszaru rewitalizacji - Kryg.....	85